

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Hieronymi expos. in epistulas ad Ephesios, Titum et Philemonem - Cod. Aug. perg. 81

[S.l.], [1. Drittel des 9. Jh.]

Hieronymus, Commentarius in epistolam ad Titum

[urn:nbn:de:bsz:31-1534](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-1534)

in corruptione. Quocirca
 dum diligunt dñm. peccati
 & illic. peccati in casty
 rice. peccati in opiam. &
 omnice pro eo contumelia
 rum genera sustinere.
 Et nihilominus exornis pces
 sione supercent. sed his n̄
 in proccetur copostolus
 grecicem. quice gratice
 dñi est cum omnibus qui
 diligunt dñm in corruptione.

EXPLICIT LIBER
TERTIUS EXPOSITIO
SUPER STILADES.
IN DIPITINERSTULA
AD TITUM EXPLA
NATIO HIERONI
MI PRESBITERI

LICET NONSINT DIGNI FIDE
 qui fidem primam irri
 tatem fecerunt inccr cionē
 loquor & beasilidem & om̄
 hereticos qui u&us lecnidit
 testem mentum. Tcm̄ eos
 ccliqua & peccate ferrem̄.
 si sccltim in nouo contine
 rent mcc n̄ succs. & non au
 desent xpi. ut ipsi icccati
 tcent boni di filii. ut eucon
 gelistcs uiolccse ut ccpos
 tulos. Nunc uero cum & e
 uccngelice eius dissi pccue
 rinl. & ccpostolorum epis
 tulccs. non ccpostolorū xpi
 fecerint esse sed proprias.
 Miror quomodo sibi xpi
 ccnorum nom̄ ccudeant uin
 dicccse. ut eni d&c & leris e
 pistolis tccceam. De quib;
 quid quid contrariū suo
 dogmccati uiderent ericse
 runl. Nonnullccs integr̄
 se pudicccn dccs c&edider̄
 Ad thimothcum uidelic&
 utramq; & cccl hebseos. &
 cccl titū. quā nunc conce
 mur & ponere. Et si quidē
 sed desent ccusas. cur cccl
 apostoli n̄ puticent.

tempore tunc ad aliquid re-
spondere & forsitan sag-
ficeret lectori. Nunc uero
cum hereticæ auctoritate
te pronuntia. & dicent
illuc opus tunc pecculi. hanc
non est ecc. auctoritate
se felice proueri te te
intelligent. quæ ipsi non
erubescunt felle simulce
se. sed teccian. en cræ q. te
rum. peccatrice. qui & ip-
se non nullas pecculi epistu-
las repudicuit. hanc ut
maxime hoc est ad titum
cepostoli pronuntiam
credidit pecculi pendent. m-
cionis. & adiorum qui cū eo
in hanc peccate consentiunt
ad sortationem. scribit igit
cepostolus. Opusculæ & usto-
chium de nicopolis que in ca-
pæcolito se tenent pos-
sionis usque peccati ut maxi-
mæ. & scripsit ad titum
discipulum suum. & in xpo
filium quem cræ se relique-
nt ad ecclesias instruen-
das. præcepit q. cum duo-
bus certemias sicuti thicus
cræcem fuerit cepulsus.

ipse nicopolim uenit. Jus-
tum quod peccati. ut ille
quid dixerat. sollicitudo
mea omnium ecclesiarum.
& qui euangelium xpi usq.
ad illiricum de hierusolim
proficiscens fundebat
Non peccat & sui & tunc
ceccentia cræ tenet esse de-
sertos. a quibus primū ido-
latriæ semina pollucue-
runt. sed mit tunc & eis p-
se & tito. Arthemam ut
ty thicum. quorum dolan-
te & sollicita confouen-
tur

EXPLICIT PRÆFATIO INCIPIT DE POS. HYSB. 3

PAULUS SERUUS Domini
apostolus anti christi ihu.
In epistula ad romanos
itæ orsus est. pecculus ser-
uus ihu xpi. uocatus cepos-
tolus. In hanc cū seruum se-
didit. cepostolum uero
xpi ihu. Si enim peccati & fili-
us unum sunt. & qui credi-
derit in filium. credit in pa-
trem. Seruus quoque in dif-
ferentia cepostoli pecculi. ut
ad partem esse ferenda
ut ad filium. hanc cū serui-
tus. non est ille de qua cepos-

tolus ait. Nbc enim accepis
 qd spm seruitutis iteru in
 timose. sed accepis spm ad
 optionis in quo dicitur ^{ma} cecba
 pater. Verum nobilis ser
 uitus. de quo & dicitur cecba dno lo
 quitur. ego seruus tuus & fi
 lius ancille tue. & beata
 marie ad angelum. ecce
 ancilla dñi fiet mihi scdm
 uerbum tuum. hanc serui
 tutem habuit & moyses
 de quo dñs ad hiesum filium
 naue. Moyses inquit femu
 lus m̄ mortuus ē. Et in alio
 loco mortuus est moyses
 femulus dñi in terra moab
 puerbum dñi. Absit quip
 pe ut spm seruitutis moy
 sen & mariam in timose
 & non in dilectione di ha
 buisse credamus. Nbc mix
 quoniam uis scōs. homines tūc
 di seruos nobilitate puelle
 h. cum p̄ sciam propheta
 p̄cōt loquatur ad filium.
 Nccgnum tibi ē hoc uocari
 te puerum m̄am. qd ḡe
 ce dicit. ΜΕΤΑΚΟΙΕΤΙΝΤΟΙ
ΤΟ ΚΑΝΟΝΑΙ ΣΕΠΑΙΔΑΝΟΥ
 Puer cū hoc est. ΠΑΙΣ. quia

potest scdm gr̄ecos. & femu
 lum & filium significare in
 hebreo quesiui & inueni
 m̄ non filium m̄am scrip
 tum esse. sed seruū m̄am
 id cecba. Unde & cecba dicit pro
 pheta quinn̄ p̄cōt ser
 uus dñi & femulatus di no
 m̄ accepit. Moueret quē
 piam dñm seducto fem
 qui uni uer si t̄c̄ḡ est con
 ditor. seruū di dici. n̄ mo
 uebit̄ sup̄sum cecba posto
 loscaudicet loquentem. qui
 uoluerit inter uos esse ma
 ior sit omniū seruus. & fi
 lius hominis non uenit ut
 ministrare r̄etur ei. sed ut
 ministrare r̄et. Quod ne do
 cere t̄c̄ntum uerbis uide
 r̄etur. monstrauit & em
 plo. ad sum̄p̄to qui p̄ pelin
 teo cec̄xit se. & cecba pel
 uem replens discipulorum
 pedes lauit. Non ē it̄c̄q;
 impium c̄c̄dese & am qui
 formam serui ad sup̄se
 rat. hanc fecisse que ser
 uisunt. ut p̄c̄t̄ ne uolun
 t̄c̄q seruisse dicat̄ cū ser
 uis suis ipse seruiat. habe

cū seruitus ceteri ceteris ē.
p quā inuicem nob seruire
pripimur. & ipse apostot.
cū liber esset & omnib; om
niū se seruum fecit. & in ali
dolo. ues ter inquit seruus
p p̄t xpm̄. Seruus dī ille ē.
qui non ē seruus p̄beccati. ō
nis qui fecit p̄beccatū seruus
est p̄beccati. apostot igit̄
qui p̄beccati non fuit ser
uus ^{tr̄actō di patris seruus.} uo ceteri & xpi. porro
quod dicit. aposto lūscū
xpi ihū. ad em̄ hū uidet̄
quod si dixisset ^{p̄fectus.} p̄beccatō
cū gusti ceteris. in ceteris
exercitus tiberii impera
toris. Ut enim iudices sc̄i
huius quo nobiliores esse
uideant̄ & regib; quib; ser
uiant. & ex dignitate q̄a
intumescunt uocibula
sortiunt̄. tūc & aposto
tūc dē m̄t̄ xp̄i ceteros si
bi uin dicens dignitatem
apostolum se xpi titulo
p̄beccatū. ut & ipsa &
turos nominis auctorita
te terreret. indicans. om̄
qui in xp̄o ceterer̄t debe
re sibi esse subiectos. Nōc

non quod p̄culo anlescrip
tum posuim̄ cedromanos
seruus ihū xpi. non diffest
cebeo si dixisset. seruus sapi
entie. seruus iustitie. ser
uus sc̄i fidei ceteris. seruus
redempcionis. Xpi quippe
fecit nobis cetero p̄beccate
se p̄beccati. iustitia sc̄i
ceteris & redempcio.
Secundum fidem elec
torum dī et cōgnitiōnē
ueritatis quē est iuxta
pietate. in spe uite e
ternie quā promisit n̄
mendax d̄s ante secula
eterna. manifesta uit
aūtemporib; suis uerbū
suum in predicatione
quē credita est mihi se
cundū imperium salua
toris n̄r̄i dī. TITO CARISSI
MO FILIO. IUXTA cōmune
fidem. GRATIA ET PAX a
dō patre et xp̄o ihū sal
uatore n̄r̄o. Quinonius
cetero humilitate ut ple
riq; estimant. sed uere
dixerit. & sum p̄beccatus
sermone. non cetero sc̄i
q̄c̄ hebreus & hebreis.

Juxta legem phariseus. p
 fundos sensus grego sermo
 ne non explicat. & quod
 cogitat in uerbis uix pro
 mit iuxta ordinem. igit
 sensuum. & tunc serm
 potius quam uerborum. de
 singulis ut scripte sunt
 differemus. Scdm fidem in
 quit electorum di. refert
 ad superiora quod intulit.
 pcculus seruus di. aposto
 lus cum ihu xpi. Scdm fide
 electorum di. idem eorum
 qui non tentum uocati
 sunt. sed & electi. electo
 rum quoque ipsorum. mag
 nitudi uersitas est. proueri
 & te operum. sensuum et
 que sermonum. Nescit enim
 qui electus di est. ut iuxta
 electionem possidet fide
 ut iuxta fidem habet scien
 tiam ubi tunc. Unde &
 sed uocator ad iudeos qui in
 dum crediderant eloqui
 tus. Si p me consentis in uer
 bo meo cognoscitis ubi
 tatem & uentis libe
 rauerit uos. & euangelis
 ta testat quod hanc creden

tib; quidem dixerit. sed
 nescitis ubi tunc qua
 consequi possent. si in ser
 mone ipsius permanerent
 & liberi effecti serui es
 se desinerent. quibus qua
 re credidit quod est. scdm fide
 electorum di. Et cogni
 onem ubi tunc iunxerit
 quae iuxta publice est
 utrumnam sit aliquibus
 tunc que non in publice sit
 posite. Et nunc ad distinc
 tionem illius inferret cog
 nitio ubi tunc. quae iux
 tate publice est. plene
 ubi tunc que non habet publi
 tatem. Siquis grammatice
 ceem ceem nouerit uel
 dicat ceem ut rationem
 recte loquendi habet.
 & in fide & uerba di
 & Geometrica quoque &
 certum & musica
 habent in sua scilicet ubi
 tatem. sed non est scilicet
 illic publice. Scilicet pi
 & tunc est nosse legem. in
 tellegere pro phetis. e
 uangelio credere. aposto
 tolus non ignorare. Ne

conterio. multum sunt qui
habent pietatis ueram
cognitionem. sed non scie-
rim. & ceterorum uerbum
& ceterum de quibus supra
mentionem fecimus uerba
tam. Hec igitur uerba
cuius cognitio iuxta pie-
tatem est. In spe uite et
ne positae est. Quae scilicet
ei qui se cognouerunt pre-
mium tribuit immorta-
litatis. ceterisq; pietatis ue-
ro noticia uerba dicitur
tunc ad presens. sed ceterum
nitentem non habet pre-
miorum. quam promisit
non mendax dicitur. ceterum
ceterum. & manifestum
eum temporibus suis in xpo
ihu. cui cum ante promisit
& postea fecit esse pspi-
cuam. nisi se peccatis suis
quae erant semper cum pec-
tate. cum laetatur orbe
perfecto. & gaudet & sup-
filiis hominum. & se pro-
misit eos quicumque in illa
crediduri essent. habitu-
ros eos uitam ceteram
antequam orbis ieceret.

fidem habita. Antequam
maria diffunderet. mon-
tes staret & caelum sus-
penderet. Terram de ideo
tunc mole solidaret. & pro-
misit dicitur in quo mendacium
non est. Non quia possit men-
gari. & nollit in falsitate
uerba prorum pere. sed qui
ce qui peccat sit ueritas. nul-
lum in se habet mendaci-
um. Scdm illud. fiet cum dicitur
uerax. Omnis autem homo men-
dax. propterea cum non men-
dax dicitur dicitur. & cum iure iu-
rando quaedam in pro phe-
tis pollicetur. ut nos seculum
ores effecti magis sperem
in futura esse quae dicitur
sunt. & totamente creden-
tes ad consequenda eia quae
uentura sunt precipiamus
Non ceterisq; re uideatur breuiter
perstringere. cur dicitur solus ue-
rax. & omnis homo mendax
apostoli uoce dicitur. & ni-
scilicet quo modo solus habe-
re dicitur immortalitatem.
cum & ceteros & multos
rationabiliter fecerit cre-
ditur. quibus deditur immor-

tiditatem. ite & solus di
 cit esse uerax. non quo & ce
 teri non immortales & ue
 ritatis sint compositos.
 sed quo ille solus naturalit
 sit. & immortalis & uerus
 & uero immortalita
 tem & ueritatem & uer
 gitione illius consequant
 Et ad id sit uerum esse. &
 quid habere p sem. ali
 ud in potestate donce
 esse quod habet. Sed ne
 hoc silentio pretereundum
 quomodo non mendax di
 cente & eterna sete. & eter
 nam spoponderit uitam
 Ex quo iuxta historiam ge
 neseos factus est mundus.
 & puces noctium acciderit
 & mensium pcurit & cen
 norum tempora constitu
 ta sunt in hoc curriculo
 & rota mundi temporalia
 bunt & ueniunt. & aut
 futura sunt aut fuerunt.
 Unde quidam philosopho
 rum. non putant esse te
 pus presens. sed aut pre
 teritum aut futuram.
 quia omne qd loquimur

cogim. cogitam. aut du fit
 preterita. aut si nondum
 factum est & spectatur.
 Ante habet igit mundi tem
 pora & eternitatem quan
 diam scilicet fuisse creden
 dum est. quib; sem p ai filio
 & spu sco fuerit pater.
 & ut ita dicam. unum tem
 pus di est omnis & eternit
 Immo innumerabilia te
 pora sunt. cum infinitus
 sit ipse qui ante tempo
 ra omne tempus excedit
 S & milia nunc dum nri or
 bis implent anni. & quan
 tas prius & eternitates
 quanta tempora. quon
 tas scilicet originis fu
 isse arbitrandum est. In
 quib; cengel throni domi
 nationes. & lereq; uisites
 serui erunt do. & abiq; te
 porum uicib; catq; m su
 ris do iubente substitute
 rint. Ante habet itaq; om
 nia tempora. quonbe ser
 mo loqui nunc mens conpre
 hendere. nunc cogitatio ta
 cita caud & cotangere.
 Promisit di pater seipib;

quae suae uerbum suum &
ipsam sapientiae suae. & uita
tam eorum qui credunt
erunt mundo esse uirtu
tam. diligenter credendi
te textum & ordinem loci
bonis. quod uirtus abler nce
quam non mendax dicitur
sicut ablerna promissit. non
alice sit ablerq; uerbo. Mene
festatur enim inquit tam
porib; suis uerbum suum. er
go quae promissit uita
ablernam. ipse est uerbum
suum. quod in principio erat
apud patrem & deus erat
uerbum. & uerbum caro
factum est. & habitauit
nobis. quod cum uerbum dei
hoc est xpi. ipse sit uirtus.
In caelo loco testatur dicens
ego sum uita. Uirtus uero non
brevit. non aliquid; circa
scripta temporib; sed p
p luce. sed ablerrena. quae
mense festatur in nouis
simis scilicet p predicatione
quae creditur p uero. docto
ri gentium & magistro.
ut annuntietur in m
do. & hominib; nota fit &

iuxta imperium saluato
ris dei. quinos saluos esse uo
lunt. id quod pollicitus fue
ret implendo. scribit cum
apostolus TITO carissimo
filio quod graeco dicitur
ΤΙΤΟΥ ΤΙΤΟΥ & lectino
sepmo ne n potest & pli car ΤΙΤΟΥ ΤΙΤΟΥ hoc po
qui sonat cu quis fidelis & p prius. & ut uirtute legi
m siue. ΤΙΤΟΥ ΤΙΤΟΥ. id est germa
nissimos sibi; conuictos
& de uero matrimonio ac
deliberate procreatos. ali
os uero quae si & cen alice &
& ceter. qui non possent
hereditate tam accipere cu
libere filio isae ac. Sermo
quippe & scilicet uirtute & doc
trinae. quae titus xpi &
desiderat instruet. effici
ebent cum proprium apos
toli filium. & ab omni alio
rum consortio sepe actum
Uidecem post haec quae sequi
tur scdm communem fidem
Utrum nam omnium qui in
xpo credebant communem
dixerit fidem a communem
sua tenent & titi. quae qui
dem mihi melius uidetur
apostoli pauli & titi fi
dem fuisse communem. quam

¶ Germani ablerq; in praegone uirtute uirtute. & quo
in collegio fuisse. & in flur pauli plurimam dif
ferentiam quod alios haberet.

85
omnium credentium in qui
b; prouocari & cetera in britium
Fides quoq; cōmunis esse non
poterit sed diuersa. Ad hęc
temum prefectio episto
le. & secluratio prefectio
nis apostoli ceditum tali
fine complētur. Græcice &
pax cedit pietre & xpō ihū
secluratio in nō. Siue quod &
græcice & pax cum adō pa
tre. quem a xpō ihū. & utri
q; cedit utroq; dicitum possit
intellegi. siue quod græcice
cedit pietrem. & pax refe
ratur cedit filium. Non abs
q; serupulo tamen secundum
ē. quod quib; dicit apostolus
in precatibus. ut eis græcice
& pax multiplicentur
Hunc uero ceditum pax &
græcice. sine multiplicati
one sint posite. Noe uir
iustus. & Noe frater solus
orbe seruatus. non dicit
plures græcices. sed unam
gratiam inuenisse in con
spectu di. & moyses cedit dñm.
Si inueni inquit græcice a
pud te. & sic ubi cedit in pso
na scōrum græcice posita

ē. Quere & repperies. non
eos græcices inuenisse. sed
græciciā. mercator ille
de euangelio. qui plures
habuit mercenarias. cedit
& temum unam paxio
nem repperit. quam de
multis mercenariis solam
coemit. p factorem qui p
pe ē. unam mercenariā
& unum thesaurum. om
nib; mercenariis. & totū
ut substantiæ suę ombre
commercio. Incipit uero
uero & cedit huc in itinere
positorum. nō edum unā
& solā habere sed plures
huius rei gratia reliqui
te crete. ut ea que de
erant corrigeres. /
Apostolice dignitatis ē
& ceteris ecclesie fundamē
tum. qđ nemo potest po
nere. nisi archiepiscopus.
fundamētum cū non ē ali
ud paxer xp̄m ih̄m. qui
inferiores certifices sunt
huius possunt heder sup fun
damenta construere
peculus itaq; ut scipiens cer
chit & ceteris. & hoc omnia

boſe contendens. ne in pre-
pccatis glorietur. Sed
ubi n̄ & dum xp̄s fuerit
annuntietur. post quā
dura cretensium ad xp̄i
fidem corda molliet
& item sermone quam sig-
nis edomuet eos. Non in
uernaculum iouem. sed in
d̄m pccatorem & in xp̄m cre-
dere. Reliquid titum dis-
cipulum cr̄ & q̄. ut rudim̄
ite n̄ cōsentis & de sig con-
firmet. Et si quid uide-
bit de esse corriget.
Ipse p̄ gens cōducet n̄ cōtio-
nes. ut rursus in eis xp̄i a-
cese fundam̄ tum. quod
cū ait. ut ecce quē debent
corrigere. Ostendit n̄ &
dum eos ad plenam ubi
se scribit con ueritate
Et licet & cōpostolo corre-
ti fuerint. t̄m̄ adhuc in-
digere correctionē. Om-
ne aut̄ quod corrigit̄. in per-
fectum ē. Hecm̄ & in ḡ & cō
p̄positionis cōditio
qua scribit̄ ΕΠΙΔΙΟΡΕΩΧ
Non id ipsum sonat. quod
ΟΡΕΩΧ. id corrigere

sed ut ite dicem sup corri-
gere. ut scilicet ecce que ame
corretes sunt. & n̄ & dum
ad plenam ueritatem sunt
& ecce ite corrigen-
tur & normam equalita-
tis accipiant. ET CONSTI-
TUAS PERCIUITATES PRES-
BITEROS SICUT EGO TIBI DIS-
POSUI. Audiant episcopi
qui habent constituendi
presbiteros perurbes singu-
las potestatem. sub qua
li lege & de sicetice con-
stitutionis ordo teneat.
N̄ & putent cōpostoli uer-
ba esse sed xp̄i. qui ad disci-
pulos ait. qui uos spernit
me spernit. qui cū me sper-
nit. spernit eum qui memi-
sit. sic & qui uos cōdit. qui
cū me cōdit. cōdit eum qui
memisit. Ex quo manifestum
ē eos qui cōpostoli le-
ge contem̄ t̄ & de siceti-
cum grecum. non in sy-
ro uoluerint alicui defer-
re. sed gratie contem̄
xp̄m fecere. qui qualis in
& de sicetice presbiter con-
stituendus ē. p̄ cōpostolū

suum insequuntur; & securus
 ē. moyses cernit cui fecit
 ad faciem dī loquutus ē
 potuit utiq; successor
 principatus filios suos fecit
 cero. & posteris propria
 relinquit dignitate tñ
 Sed & traneus de ecclesia
 bu eligi dī. ut scirent pñ
 cipetum in populos. non
 sanguini deferendum est
 se sed uirtute. At nunc cer
 nim plurimos hanc sem
 beneficium fecerunt. ut nō
 quārent eos qui possunt
 ecclesie plus prodesse. ut
 in ecclesie dirigere colūnas
 sed quos ut ipsi comant ut
 quos sunt obsequis deli
 niti. ut pro quib; meliorū
 quis piā rogauerit. &
 ut dēiora accedam. qui
 ut clerici fierent munib;
 impetrarunt. diligent
 apostoli cetera dē uer
 ba dicentis. Ut constitu
 ces p̄ciū tēter presbiter
 ros. sicut ego tibi disposui.
 qui qualis presbiter debeat
 ordinari in consequentib;
 disensens. hoc ē si quis est

sine crimine unius uxoris
 uir. & cetera postea intu
 lit. Oportet enim episco
 pum sine crimine esse. tā
 quam dī dispensatosem
 Idem ē ergo presbiter
 qui episcopus antequam
 diceboli instinctu studia
 in selegione fierent. &
 dicebatur in populis. ego sum
 piculi. ego capollo ego cū
 cese. Communi presbiter
 rorum consilio & desice
 gubernabent. postquā
 uero unquisq; eos quos accep
 ti hauerat suos esse puta
 bat. non xp̄i in toto orbe
 decretum ē. ut unus de pres
 biteris electus suppone
 retur ceteris. sed quem om
 nis cura ecclesie p̄tine
 ret. & seismetum semi
 na tollerent. putat ad
 quis non scripturarum
 sed nrām esse sententia
 ep̄m & p̄bm unum esse
 & aliud adactis. aliud ē
 nom̄ officii. selegit ap̄os
 toli ad philipenses uerba
 dicentis. piculus & thimo
 theus serui xp̄i ih̄u. in oib;

idē ē p̄bm qd
 ep̄m & ante ap
 b̄porū consilio &
 cleris gubernata.

scilicet in xpo ihu. qui philippis
cum episcopis & diaconis.
græcice uobis & pax & re-
liqua. philippis una est
urbis macedonie & ceste
in una ciuitate plures ut
nuncupantur episcopi esse
non poterant. sed quia eos-
dem episcopos illo tēpo-
re quos presbiteros ap-
pellabant. propterea
indifferentiter de episco-
pis quæsi presbiteris est
loquutus. Adhuc edicui
hoc uidetur ambiguum
nisi altero testimonio cō-
probetur. in ceteris aposto-
lorum scriptum est. quod
cum uenisset apostolus
paulus milanum. miserit
ephesum & uocauerit
presbiteros eiusdem ec-
clesie quibus postea inter
cetera sic loquutus. Ad-
tendite uobis & omni gre-
gi in quo uos sps scilicet. posuit
epos pascere & edificare
dñi quem adquisiuit p san-
guinem suum. Et hic dili-
gentium obseruate quo-
modo unius ciuitatis ephe-

si presbiteros uocans. post-
ea eosdem episcopos dixe-
rit. Siquis uult recipere
eam epistolam que sub no-
mine pauli hebreos scrip-
tæ. & ibi cequellit inter-
plures & cetera cura diuidit
Siquidem ad plebem scri-
bit. pax & de principibus uir-
& subiecti sitote. Ipsi enim
sunt qui uigilant pro ani-
mabus uir-
quæsi rationem
reddentes ne suspirantes
hoc faciant. Siquidem hoc
utile uobis est. & petrus qui
& fidei firmitate nom-
accepit. in epistula succ-
loquitur dicens. presbiteros
ergo in uobis obseruato con-
presbiter & testis xpi pas-
sionum. qui & eius glorie
quæ in futurum reuelan-
dæ socius sū. pax uobis eū
qui in uobis est grege dñi. n-
quæsi cum necessitate
sed uoluntarie. hanc prop-
terea ut ostenderemus
apud uos eosdem fuit
presbiteros quos episco-
pos. paulum uero dis-
sensionum plenitudo

uelloferent. ad unum omnem
 sollicitudinem esse delecta-
 tem. Sicut ergo presbiteri
 sciunt se & ecclesie consu-
 etudine. ei qui sibi preposi-
 tus fuerit esse subiectos.
 Itaque episcopi nouerint se
 magis consuetudine quam
 dispositionis dominice ue-
 ritate presbiteris esse
 meliores. & in comune de-
 bere ecclesiam regere. Im-
 itantes moysen. qui cum ha-
 beret in potestate solus
 presesse populo isrl. sep-
 tuaginta elegit cum qui-
 bus populum iudicaret. Vi-
 deamus igitur quodlibet
 siue episcopi ordinandus sit.
SIQUIS EST SINE CRIMINE
 UNIUS UXORIS UIR FILIOS
 HABENS FIDELIS. NON IN AC-
 CUSATIONE LUXORIE. AUT
 NON SUBDITOS. OPORTET
 ENIM EPISCOPUM SINE CRI-
 MINE ESSE TAM QUAM DI-
 DISPENSATOREM. NON PRO-
 TERUUM. NON IRACUNDUM.
 NON UIUOLENTUM. NON
 PERCUSSOREM. NON TURPIS
 LUCRI APPETITOREM.

Primum itaque sine crimine sit
 quod puto alio uerbo ad
 thimotheum in stephen-
 sibilem nominatum. non
 quo eo tantum tempore
 quo ordinandus est sine ul-
^{terius ritus macula in qua euerfatione}
 lo sit crimine delectuorit.
 sed & eo tempore quo in
 xpm se creditus est. nullae pe-
 ccati conscientia morde-
 ret. quomodo enim po-
 test preses ecclesie. cui
 ferre mactum de medio ei
 qui delictum simile cor-
 ruerit. aut quodlibet ta-
 te corripere peccantem.
 cum peccatus sibi ipse re-
 spondeat. eadem enim misit
 se que corripit. Itaque qui
 episcopo peccatum desiderat
 bonum opus desiderat.
 Opus inquit. non honorem
 non gloriam. Oportet etiam
 illum & testimonium habere
 bonum eorum qui facti
 sunt. ut non in obprobrium
 incidat. & in locum diaboli.
 quod cum erit. unius ux-
 oris uir. Sic intellegere de-
 bemus. ut non omnem mono-
 gamum. digemo putem

esse meliorem. Sed quomodo
possit ad monogamiam
& continentiam coherere
ri. qui sui exemplum pre-
ferret in docendo. Esto
quippe aliquem aduuliscen-
tulum coniugem perdidit-
se. & accersis necessitate
supereratum accepit se ux-
orem secundam. quae &
ipse fecit amiserit. &
deinceps uixerit continen-
ter. Alium uero usque ad se-
nectam habuisse matrimo-
nium. & uxoris usum
ut plerique estimant feli-
citate nunquam cessar-
nis opere cessasse. Quis no-
bis uideatur ad uobis esse me-
lior. pudicitior. continen-
tior. utique ille qui infelix
& licem in secundo matrimo-
nio fuit. & postea pu-
dico & sancto conuersus est
Et non his qui uxoris com-
plexu. nec senili est se pe-
ccatus abluente. Non sibi
ergo complacuit quicun-
que quae si monogamiam eligi-
tur. quod omni digamo
sit melior. cum in eo magis

el & te feliciter quam uolum-
tes. Quidam de hoc loco i-
te sentiunt. iudicice inqui-
unt consubudinis fuit. ut
binas uxores habere ut
plures. quod & licem in uide-
ri lege de abraham & iac-
cob legitur. & hoc nunc uo-
lunt esse preceptum. non
qui episcopus eligendus est. uno te-
pore duas pariter habere
uxores. Multi superstitio-
sius magis quae uerius. & id
eos qui cum gentiles fue-
rint. & unam uxorem ha-
buerint. quae accersis post
baptismum christi alteram
dixerint. putent in sacer-
dotium non legendos. cum
utique si hoc obseruandum sit
illius magis ab episcopo actu
cerceri debeant. qui uagari
per menses ante & cer-
centes libidinem unam
se generati uxorem acce-
perint. & multo delecta-
bilis sit. fornicatu esse
cum pluribus quae digamiam
repperiri. quae in caelo in-
feliciter nec trimonium
In caelo ad peccandum p

nec lesciuia. Non tunc nuf &
 quino uerit scisma scten
 tes. nom sibi munditie pre
 sum sere. putent sctunda
 mectrimonia ab & desiae
 comunionem prohibende
 cum apostolus de episcopis
 & presbiteris hoc precipi
 ent. Utiq. in ceteris scelere
 cepti. non quo horretur
 sed quo nescis sicuti ceptis
 indulget. Scribit & ter
 tullianus demonogomiam li
 brum hanc & licum que apost
 tolo contricire nemo qui
 apostolum legent igno
 rebat. Et quidem esse ^{sine} cri
 mine epm siue prbm. & lu
 nam uxorem habere in
 nre e potestate. ceteru
 illud quod sequit habere
 filios fideles. Non in eccu
 satione luxorie con sub
 ditos. & tunc nre e uo
 lun tate. Esto quippe
 pceptes bene instituit
 se liberos suos. & pcepta
 ab eate semp dominicis e
 rudis se pceptis. hui post
 ecc luxoriae se dederint

et superceci uirtus libidi
 ni frena p miserint. num
 quid cul pcc ad pccentes
 redundabit. & scit tate
 pccris filii p & cetera ma
 culabunt. Siquis bene e
 rudiuit filios suos. in his pu
 to fuisse & isec ac qui uq;
 esecu filium suum bene in
 stituisse credendus est.
 Verum esecu fornicarius
 & pro fecit pro una esecu
 uindedit primo genitec
 succ. Secmuhel quoq; qui
 talis fuit. ut inuocet &
 dnm. et dnt & cetera & eu
 & in tempore messis plu
 uiam hiemis imp & cetera &
 habuit filios quid & cetera
 uerunt post caecritiam.
 & accipiebent munera.
 & tunc iniqui iudices &
 titerunt. ut populus ne
 quequam ferens regem
 sibi similitudinem & cetera
 rerum gentium postu
 laret. Ergo si electio fi
 eret & cetera doctum. & isec
 ce ppter e. secu. & secmu
 hel propt filios suos. in
 digni sacerdotum putantur

& cum peccata parentum
filiis non imputentur. nequa
quam iam illic uigente
sententia. Parentes uia
ccer uam mendum cecuerunt.
& dentes filiorum obsti
puerunt. filiorum uicia
parentibus: preiudicibus.
Primum itaque dicendum est
quod dicitur sem nom sit sec
cer do tu. ut nobis & licet
ex que & traneos sunt po
sita reputentur. non quo
propter uicem nra episcopi
non faciant. sed quo propter
filiorum incontinentiam
et hoc gradu cer cen disim
Quae enim liberitate possu
mus alienos filios corripe
re & docere quae uerba
sunt. cum nobis sit etiam
possit qui fuerit correp
tus ingerere. ante doce
filios tuos. Aut quae fron
te & traneum corripio
fornicentem. cum mihi con
scientia mea ipse respon
deat. & herede ergo fi
lium fornicentem. et bice
filios tuos uicis seruient
tes. cum cum nequa filius

in una et eum conueniet do
mo. tu cudes de cetero uo
culo fistucca d & trahere in
tuo trebem non uident.
Non itaque iustus polluitur ex
uiciis filiorum. sed liberos
et bice p o s t o l o & c e l e s i o p r i m
cipi reseruetur. ut tediis fiat
qui non timeat propter uici
et liberorum. & traneos
seprehendere. Deinde & li
am illud est inferendum ad
uersum eos quid episcopa
tu intumescent. & putant
se non dispensionem xpi
sed imperium consequuntur.
Quae non sit etiam omnibus
his meliores sint. qui cumque
episcopi non fuerint ordi
nati. & bice quod ipsi et
tisunt. semagis & istimbr
com probatos. sed in alle
gent propter eos quos da
ce sacerdotio semotos. qui
ceos liberorum uicem im
pedierint. Sic cum peccata
filiorum et bice p o s t o i u s
tum phibent. quae tota ma
gis seun quisque considerant.
& sciens quae potentes po
tenter tormita pccant

rērech & se cō hoc . non tā
 honore quā onere . & cōlio
 rum locum qui magis digni
 sunt . non cōbi & occupare .
 cōd & tē mū hoc dicendum
 ē in scripturis filios . ΛΟΤΙ
 cōyoic . id est cogitationes
 filices uero ππαζic . id est o
 perem tē legi . & uē nunc
 p̄cipi debere episcopum
 fieri . qui & cogitationes &
 opere in succ habebet po
 testate & uere cōcedat
 in xpō . & nulla sub rōp̄ra
 um uctiorū labem cōculat
 OPORTET ENIM EPISCOPUM
 SINE CRIMINE ESSE TĀ QUĀ
 DĪ DISPENSATOREM . Que
 rit ergo int̄ dispensato
 res . & ^{int̄} fidelis quis inueniat̄ .
 & n̄ cōmedens & bibens cū
 ebriosis p̄cutit seruos
 & cōcillat . sed in certū dñi
 & p̄bet cōduentum . &
 d̄ & cōseruis int̄ p̄ore ciba
 ricē . Inter uilicū aū & fa
 milicem . hecē solē disten
 gē ē . qđ cōseruus p̄posi
 tus ē cōseruis suis . Scitō
 itaq; episcopus & p̄sbit̄
 sibi populū cōseruum

esse non seruum . & lere
 que se quunt̄ in nobis posi
 tes sunt . non pro seruum .
 id non tumentem . & p̄lec
 centem sibi . quod op̄s sit .
 sed quē si bonum uilicū
 id sequentem qđ plurib;
 prosit . non iracundū . ira
 cundus est qui semp̄ iras
 cit̄ . & cōd leuem responsio
 nis curam cōtq; p̄ccati .
 quē si cōuenio folium com
 mouet̄ . & uere nihil ē foe
 dius p̄ceptore furioso
 quicū debet esse man
 sublus . & scdm̄ illud qđ scrip
 tum ē . Seruum aū dñi nō
 portat̄ rixari . sed humi
 lem esse cōd omnes . Docto
 rem p̄ccientem . in man
 subudine erudientē eos
 qui cōtroueniunt . ille
 ediuerso . toruo uultu t̄e
 mentib; labiis . rugate
 fronte . effrenatis conui
 cis facie int̄ p̄allosē
 rubosē q; ueriteta cōc
 mo p̄stre p̄ct . & erran
 tes . non tē cōd bonū re
 trahat quē cōd malū sua
 se ueritē p̄cipit & . Indē

quod & salomon ait. Ircep-
dit & licet sepien tes. Et
ircauri iustitiam di non
operceat. Neq; uero quial-
quendo ircescit. ircecun-
duse. sed ille dicit ircecun-
dus qui ebro ce pcesio-
ne superceat. prohibet
quoq; episcopum esse uino-
lentum. De quo ad timo-
theum scribit. Non mul-
to uino deditu. quede e au-
epm uide se uinolentum.
ut sensu occupatu. ut ex
celis risum contra graui-
tatis dcepem. & leebus
dissolutis cecinnat. ut si
poculum trisitis cuius-
dem rei fuerit rdecorde-
tus. int poculle in singul-
tus prorumpit & leebus
longum e irep singulas. &
in senices quos ebris & ces su-
gerit & pluce se. iudeos ce-
lios poculle intelce uesten-
tes. scifum in feciem ice-
cese conuius. alium scissis
uestib; in uulnera ediena
proruere. alios decemase
alios dormitace. qui plus
biberit fortior coputat

Accusationes occasio e. ced
iuratum p regem frequen-
tius non bibisse. uo muntur
bibant. bibunt ut uomant
Digestio uentris & guttur-
uno occupent officio. hoc
nunc dixisse sufficiet qd
scdm apostolum in uinolux-
orice. Et ubicumq; secun-
tas. cetq; ebris & ces fuerint.
ibilibido dominetur. Spce
tce uentre & genitice
pro quedi tate uitiolum
ordo membrorum. numqua
ego ebrium ccestum putu-
bo. Qui & si uino consopitus
dormierit. tcm potuit
pccere puinum. Mira-
mur cu apostolum in epis-
copis suis presbiteris de-
necesse uinolentiam. cum
uideri quoq; lege precep-
tum sit. Sacerdotes cu in-
grediantur templum. mis-
trere do. uinu omnino n
bibere. & nec leebum qua-
diu scem comam nutret
nihil contemnatu. nihil
mostede conspiciet. & ce
uino abstineri. & leebua
pcesse. & dilucior que solat

& uineis fieri potione. om
 niq: sicere. quae mentem
 ab integre scienctate per
 uestit. dicet quisq: qd uol
 Ego loquor conscientiam
 am. scio mihi abstinencia.
 & nocuisse int̄missam. &
 pro fuisse rep̄litam. p̄
 uinolentiam & licem hoc p̄
 cepit. ne p̄cussor sit. quod
 quidem & simpliciter intel
 lectum edificet cū dien
 tem. ne facile mēnū por
 riget cedendum. ne in
 os alterius uerberandū
 in scenu erumpet. Meli
 us cū ē non p̄cussor sem illū
 esse dicem. qui mēnū sub
 & p̄cussor. scit in tempo
 re quid loquendum sit. quid
 cecidendum. n̄c sermone
 in utili conscientiam p̄c
 tit infirmorū. non enī ce
 postolus & desicce princi
 pem formans. uollet esse
 pugilem. & p̄cussor cū as
 ten. quod implebeio. & q̄o
 cumq: genili si fuerit re
 prehenderit. Sed hoc ut dix
 i. n̄c contumelia sus & gr̄
 rulus p̄cussor & im quō potu

it cū modestice & lenitice
 te corrigere. Turpis quoq:
 lucri cōp̄ditus ab eo qui ep̄s
 futurus ē et se debet cōdie
 nus. Sunt enim multi do
 centes quonon oportet & tur
 pis lucri gratia. qui tot
 domos subuertunt. & pu
 tāt questum esse p̄iblic
 tem. Melior cū est iuxta
 seclomonū. modica cōcep
 tio quae iusticie quam
 multae genimina cū ini
 quitate. & m̄cussor elogen
 dum in p̄cussor nom̄
 bonum. quae in diuitis no
 m̄ pessimum. Episcopus
 qui imitator esse ap̄os
 toli cupit. habens uictum
 & uesitum. his contentum
 debet esse contentus. qui
 cetero seruiunt. docet
 cetero uiuunt. uiuunt in
 quid. ut non diuites fiunt.
 Unde & ceter nobis & ceter
 & Zona. & unatantū to
 nice induimur. n̄c d̄berat
 tino cogitē. turpis lucri
 cōp̄ditio ē. plusquā de p̄
 senti b; cogitare. huc usq:
 quid non debet habere

re

episcopus siue presbiter
apostoli sermone precep-
tum est. Nunc & contrario
quid habere debet & plu-
ra. Sed hospitalē bono-
rum amatore castum
iustum sc̄m continen-
tem abstinentem eum
qui secundum doctrinā
est fidelem sermonē
ut potens sit consola-
ri in doctrina sana. Et
contradicientes argu-
ere. Ante omnia hospi-
talis futuro ep̄o denun-
tiatur. Si enim om̄ il-
lud de euangelio audite
desiderant. hospis fui
& suscepistis me. quanto
magis ep̄. cuius domus
omnium cōmune esset do-
bus & ospicium. Licet enim
unum aut duos. aut pau-
cos recipiens. implebit os
pitulitatis officium. ep̄
nisi om̄ recep̄rit in huma-
nitate. sed uereor ne quomo-
do reginae cuius tri uenibus
cessinib; terrę. audite sa-
pientiam salomonis iudi-
catura est homines tēpo-

ris sui. & uirini uerte cetera
penitentia ad predicati-
onem ionę. con dempnabit
eos qui maiorem iona sc̄l
uictorem audite contēp-
serint. Sic plurimi in popu-
lis episcopos iudicent. sub-
trahent esse eob & desicos
tici grecdu. Itaq; episcopo
conueniunt & ercentes. de
quib; puto & iohannem ad
grecum scribere. Ceteris si me
fideliter feceris quod cūq; ope-
ris in fructibus; & hoc pere-
grinis qui testimonium de-
derunt dilectioni tue co-
ram & desice. quos optime
feceris si premiseris dō dig-
ne. pro nomine dñi sc̄ie-
runt nihil accipientes a
gentibus; & uere sc̄o spū in
se loquente. quod futurum
erit in & desicis. item tunc
reprehendit dicens. Scrib-
si & desicem & desice. Sed qui
primatus regere cupit
eorum dio prepes n̄ rece-
pit nos. propter ecc̄ cū ue-
nero commonebo eius o-
parte que fecerit malis ubi
bis d & trahent denobis.

& non sufficit ei quod ipse
 non recipit fr̄. sed & uo-
 lentes prohibet. & de de-
 desicci eicit. ut renuncē
 cernere. q̄d̄ p̄d̄ictum ē
 in plerisq; urbib; . episcopos
 siue presbiteros. Silicicos
 uiderint hospites. ama-
 tores bonorum. inuidere
 fremere. & cōmunicare
 de de desicci & pellere. qua
 si non liceat fecere quod
 episcopus non fecerit. &
 t̄des esse laicos deamna-
 tio sacerdotum sit. graues
 itaq; eos habent. & quasi
 ceruicib; suis impositas.
 ut ab uno abducent opere.
 uicis p̄secutionib; inquit
 t̄ent. Sic cū ep̄s & pudicus
 quem gr̄eci αὐφρονα uo-
 cent illum. & latin̄ inter-
 pres uerbis ambiguitate
 deceptus. pro pudico pru-
 dentem tr̄stulit. Sic cū
 laicis imperat. ut pro p̄-
 orationem abstineant
 se ab uxorum cortu. quid
 de episcopo sentiendum ē
 qui cotidie pro suis populi
 q; p̄ccat̄is. in libertate dō

oblectatur est uicimcos.
 Relegam̄ p̄gnorum libros
 & inueniē̄ sacerdotem
 ab imaelch de p̄cnib; pro-
 positionis noluisse prius
 dicere dauid & pubris eius.
 nisi interrogaret. utrū
 mundi essent pueri cum
 lieje. non utiq; aduena sed
 coniuge. & nisi eos audis-
 set ab heri & nudus t̄-
 tius uicces se ab opere
 coniugali. num quō p̄-
 nes quos prius negauerat
 concessisset. quentum
 inter est inter proposi-
 tionis p̄cn̄es. & corpus
 xp̄i. quae differentiae
 inter umbram. & corpo-
 re. int̄ imaginē & ueri-
 tatem. & int̄ exēplae-
 ric futurorum. & recip-
 sce quae p̄^{em} p̄lacricae p̄-
 figurabent. Quomodo
 itaq; meen subudo. p̄cc-
 ritice. subridet. mode-
 rario. abstinentiae lucy.
 hospite licet quoq; & be-
 nignitas. praecipue esse
 debent in episcopo. & int̄
 cunctos laicos eminēq;

Sic & abstinentes propria. &
ut ita dixerim pudicitia
secedo a celis. ut non solū
ab opere semmundo absti-
neat. sed & licet cecectū
oculi & cogitationis erro-
re mens xpi corpus confē-
tur sit. sed libera Justus
quoq; episcopus esse debet
& scilicet. ut iustitiam in popu-
lis quib; prece ē exerceret
Reddens unicuiq; quod me-
ritur. ne accipiat psonā
in iudicio. Inter leici cū
& episcopi iustitiā hoc in-
terest. quod leicius potest
cep peccare iustus in pec-
cis. Episcopus uero in tot
exercere iustitiam. quod
& subditos habet. Scilicet cū
quod græce *ὀδοι* dicitur
id significat. cum ipse sci-
tice ē mixtae pietati. &
ceddm referatur. quē hū-
nos sem. græci *ΑΙΘΩΝ*. uo-
cant. quē cū illi *ὀκίον*.
nos pium indm possumus
cep pellere. Sit quoq; ep̄s
& abstinens. n̄ tamen ut
quidem putentur celibidine
ab uxoris amplexu. sed ab

omnib; cenim p̄ turbacio-
nib; ne cedat cū diam con-
cetur. ne illum tristitia
deiciat. ne error exegi-
tū. ne licet in modera-
te sustollat. Abstinentia
cū in fructib; sp̄s abcep-
tulo numerata ē. & si exi-
git ab omnib;. quoniam ma-
gis ab episcopo. qui peccatis
& maculis debet uicia
ferre peccentum. conso-
lari pusillanimos. susten-
tere infirmos. nulli malū
promulo reddere sed uin-
cere in bono malum. Ad ex-
temum obtineat eum
qui scdm doctrinam ē fide-
lem sermonē. ut quomodo
sermo di fidelis ē. & omni
ceptione dignus. Sic &
ille talem se probet. ut
omne quod loquitur fide dig-
num existimetur. & ubi
bicepsius sint regulæ ubi
teat. potens quoq; sit eos
qui scilicet turbantib; ex-
egitiant consoleari. & p̄
sucē doctrinam infirma
precepta destruere. Sic
ne cū doctrina dicitur

cedit distinctionē linguarū.
 in firmisq; doctrine. tūc
 quoq; sit. contra dicentes
 corriget. hanc uero si uerū
 deos. & scitū istius sapientes.
 & superiora quidem que in
 epī uirtutib; posuit ad ui
 tam p̄tinent. hoc uero qd
 cedit. ut potens sit consola
 ri in doctrina scēda. & con
 tra dicentes corrigere. refe
 rendum ē ad sciētiā.
 quæ si episcopi tēntū scē
 sit uita. sibi potest proder
 se sic uiuens. porro si & doc
 trina & sermone fuerit
 eruditus. post ceteros quo
 q; instruere. & non solum
 instruere & docere suos.
 sed & uersarios. se p̄cete
 re. qui nisi se futuri fue
 rint. cetq; conuicti. facili
 ter quib; simplicium cor
 dia p̄uere. hic locus ad
 uersus eos facit. qui ne
 ce se & otio somno dantes
 putant p̄ccata esse si
 scripturas legerint. & eos
 qui in lege dñi meditant̄
 die ac nocte. quæ si gerru
 los inutilesq; contēnunt

Non enim ad uertentes
 ceptolum post cetero
 gum conuersationis epī
 & licem doctrinam similiter
 precepisse. SUNT ENIM
 MULTI ET NON SUBDITI
 UANI LOQUI ET MENTUM
 DECEPTORES. MAXIME
 QUI DECIRCUMCISIONE SUNT
 QUIBUS OPORTET SILEN
 TIUM INDICI QUI UNIUER
 SAS DOMOS SUBVERTUNT
 DOCENTES QUE NON OPOR
 TET. TURPIS LUCRI GRATIA.
 Qui de sicce futurus est
 princeps. habebit eloquiū
 ticem cum uita integrita
 te societate. Neq; per
 absq; sermone sint tēta
 & dicite facitis deficienti
 b; erubescant. maxime cū
 sint non pauci sed plures.
 nō & subditi sed proterui
 qui nō carent illud p̄cedit
 tate dicere. nonne dō sub
 iacet cō anima mea. Sed
 bonam mentium semitē
 que nō natura dicit habet & nō
 ticiam dī. in cōi p̄ successio
 ne p̄ uertent. hoc qui p̄
 p̄ mihi p̄culis uidetur

sen sis se cū dīc φΡΑΙΝΑΤΑ
ΤΑΙ non ut sim pliciter lecti
nus int̄ pres̄ trāns tulit
deceptor̄es. sed m̄b̄lium
deceptor̄es. & quidem sine
scripturarum ecc̄tor̄ic
te ḡerrulit̄es. non habe
r̄& fidem. nisi uiderent̄
puer̄ sc̄m doctrin̄c̄ & iā
diuinis testimoniis robo
rare. hui sunt decur̄ cum ci
sione iudei qui tunc tēpo
ris nascentē xp̄i & desi
cem subuertere nitēban
tur. & introducere pre
cept̄e leḡec̄lic̄e. De quib;
cedrom̄canos & ced̄ ḡalce
t̄es plenius paulus & equi
tur. & nos centē p̄caucos
mens̄es tria uolumina in
ep̄istole ced̄ ḡalce t̄es &
plenat̄ione dic̄t̄ic̄ uim̄ t̄e
les homines. doctor̄ & de
si p̄cauc̄enime populorum
c̄se dic̄t̄e sunt. scriptura
rum deb̄& r̄eatione supe
r̄are. & silentium illis tes
timonium pondere impo
nere. quoniam unam aut
p̄cauc̄as domos. sed uim̄ &
s̄c̄cum dominis familiisq;

subuerunt docentes d̄&ci
borum differentiis des̄c̄b
b̄c̄ti. ic̄m olim ec̄bolitione
decur̄ cū c̄sionis iniuriam.
atq; utinam hoc ipsum ho
lo. fidei fecerent. & p̄c̄ste
ediquē poss̄& ignosc̄i. dicen
te c̄postolo. confiteor
helum d̄i habent̄. sed n̄ se
cundum sciētic̄em. Verū.
quic̄ d̄i est uenter ipsorū
turpis lucri ḡreec̄ic̄e uo
lunt proprios facere dis
cipulos. ut quēsi maḡist̄r̄
es & c̄tor̄ib; suis ed̄cent̄
possum̄ cū & ed̄it̄ inter
p̄r̄&ceri. hoc quod dictum
ē. turpis lucri ḡreec̄ic̄e
ut putem̄. c̄postolū cōmu
ni uerbo usum. quom̄ he
r̄&ic̄ic̄um puer̄ sc̄m doc̄ent̄
se hominum solent̄ asserere
re lucr̄ator̄es. cum n̄ lu
crum sit. sed p̄ditio ani
m̄es int̄ficere deceptor̄es
Contra qui errantem fra
trem suum iuxta ec̄uēn
gelium corripuit. si fue
rit ille conub̄sus lucr̄atus
ē & im̄ quod d̄m̄ maḡis lu
crum potest esse. aut q̄sd

preciosius. quicquid si humanam
animam quis lucratur. Om
nis igitur doctor ecclesie. qui
cedit christi fidem recte rectio
ne per succedat. honestus lucra
tus est. & omnis hereticus
qui quibusdam perstrigis ho
mines fallit. & falliter lo
quitur que non oportet & tur
pis lucri gratia est. DIXIT
quidam ex illis proprius
eorum propheta creten
ses. Semper mendaces ma
le bestie uentres pigri.
TESTIMONIUM hoc uerum
EST. OB quam causam in
crepa illos acriter ut sa
nis in infide. non ad ten
dentes iudaicis fabulis
et mandatis hominum
a uersanti ueritate.
Quoniam cedit & ceterum sesmo
nis & cedit continentiam lo
ci pertinet. hoc quod ceterum dixit
quidam ex illis proprius eo
rum propheta. uidetur
cedere eos referri. de quibus est
superius loquutus. maxi
me qui de circumcissione
quos oportet & refringere
qui uniuersas domos subvertunt.

tunt. docentes que non oportet
& turpis lucri gratia.
ut sequatur. Dixit quidam ex illis proprius eorum
propheta. quicquid uero in
nullo propheta & ceterum quicquid
pud iudeam ueritatem actis.
hic & ceterum & ceterum uer siculus
repperit. uidetur mihi
dupliciter legendum. ut hoc
quod ceterum. Dixit quidam ex
illis proprius eorum propheta
ceterum superioribus. copule
tur. huius scilicet grecice se
liqui te crede. ut ecce que de
erant corrigas. & sequatur
dixit quidam ex illis
proprius eorum propheta
id est cretensium. sed quia
multi in medio sunt. &
hoc absurdum uidetur. &
forte nemo recipit. pro
pterea cum superioribus que
maxime uicinas sunt. aliter
ceptum est. ut legimus.
Sunt enim multi & non subditi.
uaciloqui. & mentium de
ceptores. Maxime cum
qui de circumcissione sunt
quos multos & non subdi
tos. uaciloquos. & menti
um deceptores. cum his qui
de circumcissione sunt oportet

et refrenari. qui uniuersas domos subuertunt. docentes que nono portat turpis lucri grece. dix quidam & illis proprius eorum propheta. ut id quod ait proprius eorum propheta non spectat ad iudeos. & eos qui maxime de circuncisione sunt. sed ad multos referat. qui non subdignus & inani loqui. & mentium deceptores. qui utique qui in grece erant credentes fuisse credentisunt. dicitur cum iste uersiculus in epimenidis credentis poetis oraculis se perire. quem in presentium siue alludens propheta uocauit. quod scilicet tales christiani tales mereantur habere prophetas. quomodo & propheta erant beatus. & propheta confusio nis. & aduersionum. & quoscumque uirtuosos prophetas scriptura commemorat. Si uerbo quicquid oraculis scripsit. et quosque responsis. que & ipsa futu

re pronuntiant. & hec que uenture sunt multo ante predicant. denique ipse liber oraculorum titulo prenotat. quibus qui uidebitur diuinum aliquid repromittere. propter hoc apostolum creditur in spectasse. ut uideret quid gentiliu diuinitio polliceretur. & in tempore ad usum esse uersiculu scribentem ad titum qui erant crede. ut falsos credentium doctores proprio in sole uacatore contereret. hoc cum peccatis. non solum in hoc loco. sed & in aliis fecisse deprehendit. In ceteris quippe apostolorum cum contionetur ad populum & in cetero peccato que curia Atheniensium disputaret. in cetero ait. Sic & quidam de ueris populis dixerunt. Ipse enim & genus sumus. quod emistichium in foeno mebris ceteri legit. que cicero in latinum sermonem transtulit. & germanicus ceter. & nupcuien. & multi quos & numbra

re plon gum e. Ad corintho
 of quo q. qui & ipsi cetera fa
 cundia & polita. & ppter
 locorum uicinia cetheu
 sium se p ore conditi sunt.
 demencendi comedice uer
 sum sumpsit icembicum.
 corrum puni mores bonos
 conloquice medice. N& mi
 rum si pro oportunitate
 t& n poris. g& rtilium poe
 tterum uer sibi; c& b uat.
 cum & licem de in scriptione
^{art} e celi quae c& m uatens
 ced cetheu sises loquutus
 sit. Per tricensiens. & n in
 quit & con tem plens sculp
 turas uricis. Inueni & c& r a
 in quae supra scriptu e. ig
 noto d& . quod itaq; ignoran
 tes colitis. hoc ego c& d nun
 tio uobis. In scriptio cu ar
 non ita erit ut p& culus ces
 serit ignoto d& . sed ita di
 iscesie & europa & c& frice.
 diis ignotis & peregrinis.
 Verum quia p& culus non plu
 rib; diis indi gebet ignotis.
 sed uno tantum ignoto d& .
 Singulc& r uerbo usus e. ut
 docer& illum suum esse d& m

quem c& tenienses in c& rce
 titulo pronotat sent. &
 recte & m scientes colere
 debent que ignorantes
 uenerabunt. & nescire
 non poterant hoc cu
 p& culus faciebat t& rro.
 Et ut lo ei potius quae m os
 tentat c& tationis oportu
 nitat & r gebet. in mo se
 cepium quae d& di ueris flo
 rib; solent molle c& po
 nere. & fauorum cell&
 las coceptare. Sunt qui
 putent h& uer sum decal
 limacho cyrinensi po & c&
 sumpsum. & c& di quae &
 p& rite non errant. Siqui
 dem & ipse in locu dib; iouis
 ced uer sum c& r& len ses scrip
 titiens qui se pulchrum
 se ostendere gloriaceben
 tur cert. c& r& len ses sem p
 mendaces. qui & sepul
 chrum eius seccrilege m
 te fecerit c& t& sunt. Veru
 ut supra diximus integer
 uersus de epimenide poe
 tic c& c& postolo sumpsum
 e. & eius c& d limachus in su
 o poemate e usus & r& dio.

Si uulgare pro uerbium.
quo credentes fallaces ap-
pellantur. sine furto
alieni operis in m&trum
relulit. Putant quida
apostolum reprehen-
dendum quod impudenter
lax sum sit. & dum falsos
doctores arguit. illum
uersiculum comprobare.
quod propter eos creden-
tes dicunt esse fallaces.
quod iouis sepulchrum in
^{caute}
certe construxerit. Si-
bim inquit epimeni-
des siue cellimachus. pro-
pter eos credentes fallaces
& m&les bestias. argu-
unt. & uentres pigros.
quod diuina non sentiunt
& iouem qui regnat in celo.
in sua insula fingunt se-
pultum. & hoc quod illi
dixerunt. uerum esse a-
postoli sententia compro-
bat. Sequitur iouem non
mortuum esse sed uiuum.
Imperitice igitur pcculus.
idolatrie destructor. du-
cedu uersum pueris docto-
res agit. deos quos impug-

nebat adseruit. Quibus
breuiter respon dendum
est. sicut in eo quod cert. cor-
rumpunt mores bonos con-
loquuntur malis. & in illo. ipsi
ut enim & genus sum. non
stecum totum mendandi
comedicem & cetera libris
probat. Sed oportuni-
tate uersiculi usus est.
Ita & in presenti loco. non
totum opus cellimachi si-
ue epimenidis. quorum al-
ter laudes iouis canit. al-
ter de re culis scripti-
tate. p unum uersiculum
con firmat. sed creden-
tes tantum mendaces utri-
usque increpuit. non ob-
illam opinionem que sunt
arguitur potest. sed ob in-
genitum mendandi fac-
cillitatem. de proprio eos
genis uicatore confutit.
quicquid putant totum libris
debere sequi & in quilibet
parte usus sit. Uidetur
mibi & apocryfum & noth.
de quo apostolus iudeis
in epistola sua testimo-
nium posuit. in ecclesia

scripturas recipere. & mul-
 tae alicae que copostolus pecu-
 lare de se conditur e loquu-
 tus. Possum enim hoc cer-
 gumento dicere. qui capud ce-
 thenienses ignotum dm co-
 lere se dixit. que illi in cera
 cennotauerunt. debere
 peculum & oblerca que ma-
 ra scribitae fuerunt sequi.
 & ecc que cethenienses fec-
 ciebant fecere. quia cu
 cetheniensib; incultura
 ignotidi & pccr te consen-
 feret. Absit ut cer gumen-
 tum & scolasticam ele-
 gentiam in caclunia tra-
 hca. Nemo e tam siccerius.
 tam pccricida. tuc ubi
 ficus. qui non aliquid boni
 celi quendo fecerit. Ergo
 si unum bonum illius uidet
 probauero. & in celeris
 mihi incumbit necessitas
 quae multa fuerint cop
 probandi. Si inimicus ad-
 uersum nos iurgit & dic-
 mit. Nonne in uerbis
 simulcatis & rixis aliquid
 loquit ueritatis. Quod &
 cenob quoq; aduersum qor

loquit. non usq; quicq; se-
 prehendit. Itaq; & celi
 machus & epimenidis. n
 ideo ueraciter dixerunt ioue
 dm esse. & relique que in
 eorum ceterminib; conti-
 nent. quia credentes fact-
 la ces sunt. Non stecim &
 uerum. non aliquid dixe-
 runt. Nec enim iupiter
 dr idcirco non esset. Si ce-
 thenses ueraciter loquerent.
 sed & icem illis tacentib;
 qui mortuus erit diuo
 cecbulum n habere. de-
 niq; ut sciam copostolum.
 non fortuito. & ut lib &
 tricus futuro ut illi uerbi-
 trant. sed considerate
 & circumspete. & scom-
 ni pccr te se protegente.
 aduersum credentes lo-
 quutum testimoniu in-
 quid hoc uerum e. Non to-
 tum cetermen de quo tes-
 timoniū scriptum e. Non
 uniuersum opus. sed tcn-
 tum hoc testimonium.
 Hic uersiculus quo menda-
 ces uocent. Ut utiq; qui
 in una tcentu poemcatis

.X. Sed in eo tcentum modo uerba loquuntur qui in gētu
 credenti uerum & presbitero m dicit. qui quia fallaces.

peccato consensit. cetera con-
ficta se credenda sunt. Quo-
modo cum uterque lensis men-
daces. & stulti galethe
ut dura ceruice isrt. ut una
queque provincia proprio
uicio denotentur. In epis-
tula pauli ad galatas
dissertum. Esto qui nihil
illic amplius est quod hic pos-
sim afferre. illo contenti
sumus. Quam ob rem in se-
pe ait illos cecrit. menda-
ces qui per se sunt. & male-
bestie. & uentres pigri.
qui false per succedent. qui
fercerum ritu sanguine
sitiunt deceptorum. &
non cum silentio operien-
tes suum peccatum mandu-
cant. quorum deus uentus est
& gloria in confusione eorum.
Et increpare ut sceni sint in
fide. De qua fidei sceni-
tate & in consequentibus lo-
quitur. Senes subrios esse
honestos. pudicos. scenos
in fide. & cetera. & pa-
cientia. Ad quam fidei si-
militudinem. doctrine
quoque sceni-
tate cepit pellat

Et enim tempus quicquid
scene doctrine non cedat quies-
cent. sunt & sermones sceni-
tatis. De quibus ad timothe-
um in prima epistula loqui-
tur. Siquis aliter docet. &
non cedat quiescent scenis sermo-
nibus; domini nostri ihesu christi. & que
secundum pietatem & bonam doctrinam
& in secunda exemplum habet
bonorum uerborum.
que cum euidisti. qui hanc
habent fidei & doctrine
sceni-
tatem atque uerborum
non cedat tenent iudicis
fictulis. & mendacis homi-
num ueritatem seculi
ritate. Ad quos cum paulus
iudeis. & eorum qui apud
eos sapientes uocant. pe-
ciant in epistula ad di-
m. & tunc intellegimus quic-
quid iudice fictulce. Si-
ne ueritate scripturę
sine ulli adseritione rati-
onis. An illic que dicitur. &
fictulosa fingentium. De
quibus esaias propheta ait
dicens. Populus hic labitur
me honorat. cor cum eo
longe est a me. Sine causa

cum me colunt . docentes
 doctrinam mendaciam hominum .
 Quod testimonium sal
 uator in euangelio conpro
 bant . arguit eos lege di man
 data hominum praelulisse
 di quippe peccat . honora pec
 catum & in actum . illi uero
 crediderunt . quia quicumque
 dixerit & peccati & in actum
 munus quodcumque est se meti
 bi proderit . & non honori
 ficet ut peccatum suum &
 in actum . illi uero credi
 derunt . quia quicumque dix
 erit & peccati & in actum mu
 nus quodcumque est se meti
 bi proderit . & non honori
 ficet ut peccatum suum & in
 actum . Siquis post aduen
 tum christi concidit . & non corde
 circumcidit . iudicabit sicut
 fabulis & mendaciam hominum
 aduersentium ubri
 tatem . Non enim qui ma
 nifesto iudeus est sed qui in
 occulto . & circumcisio cor
 dis in spiritu . in littera . Siquis
 peccat agit . non in carnis
 sententia & ueritas
 ut & terminat & anima

succum omne uelut formi
 tum malitiae & nequi
 tiae . Iste addit fabu
 las . & uerba sequuntur . ubri
 te neglecta . Siquis non se sur
 gens cum christo . nec querens
 ecclesiam que sursum sunt . sed
 que deorsum . dicit . nec leti
 geris . ne gustaueris ne con
 trite accueris que sunt in
 corruptione ipsorum . se
 cundum precepta & doc
 trinas hominum iste se
 quitur iustitias non bonas
 & precepta non bona .
 Ubi cum est ueritas . & lex
 spiritus . ibi iustitiae
 bonae . & precepta
 sunt optima . que qui fecerit
 uiuunt in eis . OMNIA
 DAMNANDA . COINQUINALIS
 ANI ET INFIDELIBUS . Nihil
 mundum . sed pollutae
 eorum et mens et consci
 entia . Quia superius dix
 erunt . Sunt enim multi &
 non subditi . ueni loqui &
 deceptores . Maxime qui
 de circumcisione sunt . &
 de his qui ab eis decepti fu
 erant . est sequitur ad de
 rict .

In crepae illos accerit ut sa-
nis sint infide. non in ten-
den les iudicioris fabulis &
mccendat is hominum aubr-
sientium ubri tte ttm. Et
quo modo ccd gcelectas &
ccdr mccenos plenissime
dispu tte. putte bccent
inter cibos esse distien-
tice. cum celi qua mundi.
celi que uiderent iude
sent mundi. propterea
nunc inferat omnia mun-
dum mundis. his uidelicet &
qui in xpo credunt. & sci-
unt omnem cpeccaturam
bonam esse. & nihil obici-
endum quodcum gratia-
rum actione pccipitur.
Coiinquatis cu infide-
lib; nihil mundum quia
pollurte e eorum mens &
conscientia. propterea
& licem que mundae sunt
pccaturam eis immunda
fiunt. non quo ut mundu
sit celi quid ut immundu
Sed pro que celi tte uer-
centium. & mundu m-
dis. & immundum conta-
minat qd fiet. celi oquin.

infidelos quoq; cotq; pollu-
tus & licem pccnis benedicti-
onis. & ccdix dominicus non
iuuget. que em qui indigne
comederit de pccne illo &
de ccdice biberit. iudiciu
sibi mccendu cccet & bibe-
aduentu xpi pur gcectas
omnia que ille mundaeuit
nos co muni cccere non pos-
sum. Sed considerandum
ne ista tte tte occa-
sionem illi heresi. demus
que iuxta cppo ccdlyp sin.
& ipsum quoq; cppo stolun
pcculu scribentem ccd cogn-
theos putat de idolo ti-
tis. & his que immoleant
demonib; disputare. Sed
ccduersum iudeos qui scun-
dam legis obolitice disci-
plinam que de munda.
que deccm ccbi trabent
in munda. Non enim inqt
possum mense dni pccfici
pccri & mense deccemonio fi-
ncc uccdem simul bibere
ccdicem dni & ccdice decc-
moniorum. In nob itaq; e
ut munda comedere ut in
immunda. Si enim mundis u

mus. mundum nobis exsecu-
 rice. Sicut inmundi & infi-
 delos fiunt nobis uniuersa
 communia. siue p in hęc bñ-
 tem in cordib; nr̄is hęc
 sim. siue p conscientia de-
 licitorum. porro si con-
 scie nra nos non p re-
 henderit. & hęc uerim̄
 p & ceteris cōdñm̄. orcebim̄
 spū. orcebim̄ & mente. p sal-
 limus spū. p scellim̄ & mē-
 te. & procul herim̄ cēb his
 de quib; nunc scribit̄. pol-
 lutae ē eorum & mens &
 conscientia. Dñm̄ CONF-
 TENTUR SE NOSSE FACTIS
 AŪ NEGANT. EXECRABILES
 ET INOBEDIENTES ET AB
 OMNE OPUS BONŪ REPRO-
 BI. Hi quorum pollutae
 & mens & conscientia. dñm̄
 nosse se confitent̄. fecer-
 unt cū negent. Scdm̄ il-
 lud quod in esecia dicitur.
 populus hic labiis meis ho-
 norat. cor cū eorum lon-
 ge ē a me. Quomodo igit̄
 labiis quis honorat & cor
 de procul secedit. Itē dñm̄
 sermone quis confitens

oprib; negat. Negens
 cū oprib; dñm̄ confesio-
 ne simulceta. rēte ex-
 crabilis & profenus est.
 Et nulla ueritate rētio-
 ne p successus in obediē-
 & incedulus cep̄ pellet̄.
 Unde euenit ut cū bonne
 opus bonum se probus sit
 quo scilicet & dicem̄ ecc̄ que
 naturalib; bonitate su-
 peratus forte bona fe-
 cerit. non sint bona dū
 mentis puer sitate s̄
 se probat. Aestimant
 quidem in eo tēntū dñi
 negari si in p se quatione
 quis cōgenitib; comprehen-
 sus se pennerit xp̄i cōnū.
 Ecce cōpostolus omnib; q̄
 pub̄ se sunt fecerit dñm̄ ad-
 serit de negari. xp̄i se pi-
 bñtic ē. iusticie. ueritas
 sc̄itias. fortitudo. Negi-
 tur p in si pi bñtiam se pi-
 bñtia. p in quietatem ius-
 ticie. p mendacium ue-
 ritatis. p turpitudinem
 sc̄itias. p in becillitatem
 animi fortitudo. & quo-
 tiens cū q̄ uincimur. uigis

Om̄ib; p̄ sit fecerit
 & dñm̄ negari

cot q: p̄ccatis. totib; dñm negem. & contra q: o quotiens bene quidagi m̄ dñm confitemur. Nē carbitrariū ē indie iudicii illos tenēti cedi filio dene gendos qui in m̄ceſtario xpm̄ negaverunt. ſed p̄ omnia opera. ſermones cogitationes xps̄ ut negatus negat ut confesſus confitetur. de hęc pu to con feſſione. & diſcipulis precepit dicens. Eritis mihi teſtes in hieruſale & omni iudea & ſcemaria ec. & uſq; ad b̄t̄em ſanctę rite. Ut in omnib; bonis operib; cot q: ſermonib; m̄b; xpm̄ ipſi debite confite ctur. eſt & que dē laudan dic negatio. De que ^{ſup̄} cepoſ coluſcit. Ut abnegent ſ impia & cetem. & ſcūlaria desideria. ceſto & iuſte & pie uiuam̄ in preſenti ſcō & p̄ccatentes bene tam ſp̄e & cedub̄lum ſeducatoris n̄r̄i dī. quem negationē qui negauerit. & ſequi uoluerit ſeducatorē loquē

tē. qui cumq; uoluerit uenire ad me. abnegat ſeipſum & uenit ad me. & indu tus nouum ſequetur dñm ſuum. quo modo cū quis ſe abnegat. contēnplendū eſt. pudicus fornicator ſem qd̄ prius fuerat negat. Scipi b; in prudentem iuſtū iuſtum. fortis in firmum. Et ut in cōmune de omnib; loquar. totiens nos nobis m̄ ipſis negem. quotiens uitę priora cedentes de ſinim̄ eſſe quod fuim̄. & incipimus eſſe qd̄ cenſem̄ fuim̄. Tu uero loquere quę de cet ſanam doctrinam; Aliud ē ſenam doctrinam loqui. aliud eſt que ſcene c̄ ubi uult docere doctrine. ^{+ ſimplex tantū in ſt̄t̄o ē in altero.} que in cetero cum eo qd̄ doceat uite quoq; corre ctio. qui b̄m̄ ſoluerit unū dem cēctis minimis. & docuerit ſic homines mini m̄ uocabit̄ in regno celoꝝ. Seducatorē precipiente diſcipulis. non ſolū in medi tatione ſcripturarum.

eos laborare debere ut
 que scripta sunt se placent
 & concordant in memoris the
 cauro. sed prius fecerunt que
 precepta sunt, quicumque
 ubi fecerit & docuerit il
 le uocabitur magni in regno
 caelorum. Nisi enim super
 gressa fuerit nostre iusti
 cie scribarum iusticiam
 & phariseorum. non pos
 sumus ingredi regna celo
 rum qui supra moysi cathedra
 sedentes dicunt. & non fa
 ciunt. & colligunt honora
 in portabilibus que ter uici
 bi hominum in ponunt. &
 ipsi minimo digito excito
 lunt contingere. hoc igitur
 nunc apostolus titum fi
 lium in xpo. & discipulum su
 um docet. ut euoquatur que
 scene conubiant doctrine.
 quia tunc doctrine sit sa
 nitas cum doctoris doc
 trina perit & uite con
 sentiant. SENES SUBRI
 OS ESSE HONESTOS. PUDI
 COS SANOS INFIDE ET CARI
 TATE ET PACIENTIA. Cetera
 uidebitur ante precipi.

Sicut quid ipse loqui debet &
 ad cunctos. in eo quod cer
 tuuero loquere quod &
 sanam doctrinam. Nunc
 per singulas species quidam
 quamque ad cetera de cetero
 exponit. primum senibus
 uiris conuenienter. deinde
 de cetero quid de cetero. Ter
 tio que adulescentibus; ap
 te sint ceteris; uideli
 cet. que feminis. licet in pre
 cepto mulierum uel uel
 rum. De adulescentibus; fe
 minis mandata subibe
 rit. ut non ipse doceret ad
 ulescentibus. quam quida
 uel uel docerent & pone
 re & extrema de seruis. &
 per singulas ad cetera & con
 ditione sic decem precep
 ta constituit. ut sermo
 et uite moxque sit regula.
 Senes igitur subrios esse si
 ue uigilantes quia ΝΕΦΑ
 ΛΙΟΙ. apud grecos utrumque
 sonat honestos. ut & cetera
 et grauitatem morum gra
 uitas decor & pudicos. ne
 in aliena cetera luxoria
 & cetera. Neque frigido cetera libere.

Secundum quod exemplum sunt oculis
uliscenlib; cedruinam sec
nos in fide. de qua fidei sci
nitate supradixim? Sec
nos cum non tantum in fide
uerum & in caritate. &
in patientia. ut cum py
mam fidei habuerit scien
tate audient cedruato
se fides tuce te seducem
, fecit. & adibi. neq; in ist
, tentionem fidem in ubi. &
, propter eandem fidei sci
, nitatem fient. filii a
, bricam de quo scriptum e
, Credidit do abraham & se
, putatum e eiccedi iustiti
, am. Et ab eccue de hicc
, scenitatem com bno rht
, cert. Iustus cum & fide mea
, uiuit. Relego ad hebreos
epistulam pauli apostoli
sive cuiusq; adterius eam
esse partem. quicquam in
& desiderat e seceptio.
& totum illum catalogum
fidei enumera. in quo scrip
tum e. Fidem autem sceri
ficium abel a eam obtulit
do. & enoch tricus leatus
est ne uideret moram.

& noe de his quoniam dum ui
debat do credens fabrica
tus e cer eam. & abrahcem
inrum quoniam nesciebat e
gesserit e. & nouideretur
scriptura. nullum mulierib;
fidei & exemplum deesse. In eu
dem epistula scribitur.
quicquid scerice accepit uir
tutem ad recipiendum san
ctum uem ab eccis sup te
pore. quic fidelis & am qui
se promiserat arbitria
e. laudat ibi fides isaac
& iacob & ioseph. Moysi qd
q; & erub & elerost quos
molius potest. qui ipsam
epistolam legerit. Quomo
do igit e fidei scenitas. tuc
eandem scenitas & inccri
tate e. Quic cum scenitate
possidat caritatem. nisi ille qui
primum dm dilexerit. &
totam animam suam & se toto
corde suo. & se totis uirib;
deinde xpi preceptum audi
ent in proximum diuiserit
caritatem. quic in his du
ob; mandatis. pendat om
nis lex & prophete. qui ha
bet scenitatem caritatis.

non emulcator non inflator.
 non cogit p peram non inho-
 neste. non cediracundia con-
 citat. non cogit malum.
non gaudet
 sup iniquitatem. con gau-
 det cu ubi tati. Omnia sus-
 tinet. omnia sperat. om-
 nia credit. omnia p festo-
 lectur. & quia cecritas nu-
 quam excedit. Qui in cecri-
 tatis est senitote. num-
 quam & ipse corrumpit. Si-
 quidem n& tribulatio-
 bum. n& angustia. n& fue-
 mes. n& psequutio. n& nu-
 ditas. n& p&riculum.
 n& gladius se p&care po-
 terit & senitote cecri-
 tas. quem habuit in xpo
 ihu. Quid de gladio & de
 ris: minorib; loquar que n-
 possunt & in diuidere. qui
 senitatis possidet cecrita-
 tem. Cum n& mors. n& ui-
 tae. n& congeli. n& princi-
 peatus. n& presentia n& fu-
 tura. n& fortitudo. n& cel-
 titudo. n& profundum.
 n& edice que lib& op-
 ecatura. possit se p&ra-
 se & in qui hab& d& tate

^{in xpo ihu.} si intellectae anob& s&ntas caritatis.
 sc&ni t&st& descripturis aliqd
 sum am& ex exemplum. Eor&
 qui in firmitate sunt d&
 tatis. At seductor d& ex-
 t&mis t&mporib; quia cu
 multiplicata fuerit in-
 quitas se frigescit cecri-
 mul torum. Cui dea qui p-
 pe e cecritas in his qui fer-
 ubile spu. frigen& cu & gla-
 ciculis & gelida in his qui
 fleatur & quilonis durissi-
 mos suscipere. ab & quilo-
 ne & in & cer descend& ma-
 la sup om in habitent& ter-
 ram. De hoc frigore
 cecritatis & iam non in-
 sorore succ&th&cer ob&
 guercot. Tim&ndum & ergo
 ne forte & nos h&ec in fir-
 mitate cecritatis aliqu&
 do sup&sem&. Non nu&qua
 enim eub&it. ut prim& ano-
 bis in uirgin& siue in qua
 lib& femin& sit s&e di-
 lectio. Et cum mollit&
 m&is fuerit in c&fectus.
 p&cul&tim senit& c&er-
 tatis in guose p&llescat
 & in firm&ri incipiet. &
 ced& t&em& mostem dili-

gentem ferret. Unde & c.
postulus caute & prudenter
timotheo precepit
ut exortetur adulescentu-
les in omni castitate.
Omnis cum castitates in car-
ne & spiritu & carnis est ne
scaudat & dicitur oculos. ne
in pulchritudinem uul-
tus herentes penderent.
ne in uulnic audire uerba
delectet. ne ad simulator
sermones mens prius du-
ra marcescat. Cicueant
ergo ut diximus cum iuue-
nes quem senex. cum adu-
liscentule quem uulule. &
omni diligentie custodi-
cent cor suum. ne per scenita-
tem dilectionis morbus ca-
ritatis introeat. & per
mosem sem fieri Non scia
dilectio que illos pertrahat
ad gehennam. qui scen est
in fide. qui scen in castita-
te. scen us quoque sit in pecc-
atice. & peccatice que max-
ime in temptationibus co-
probat. qui cum nihil pro-
dest habuisse que supra
enumerauimus nisi omni diu-

ctice & misericordia quibus
onus tunc uisus in tempesta-
te seruent. & per fluctibus
hinc inde ubi ^{absq} in naufragio
eae que bene peccata sunt li-
berent. qui enim perseuer-
uerit usque in finem hic sal-
uus erit. **ANUS SIMILITER**
INHABITU SCO NON IN CEN-
TRICES NON UINO MULTO
SERUIENTES. BENE DO CEN-
TES. UT AD CASTITATEM E-
RUDIANT ADULSCENTULAS
UT AMENT UIROS SUOS. UT
AMENT FILIOS. PUDICAS
CASTAS. HABENTES DOMUS
DILIGENTIAM. BENIGNAS
SUBDITAS UIRIS SUIS ET UER-
BUM DI NON BLASPHEMEI-
TUM & sic epistola per & rus
precipierit. ut uir uxoris
suis cum quam infirmior
uisculo honorem tribuit
Non cum corbi tradum e
quod uxor que corpore my-
culu habecet. infirmu sta-
tim animo. unde & nunc p-
cipit eis. ut in ipsis quoque il-
lud epistola contemplet.
uirus infirmitate proficiat.
& dicit. & ut omnia habeat

que senib; uiris sunt precep
ta cōmunit̄. In eo scilicet
quod ait. Anus similiter
hoc ē ut uir senes in omnib;
sobrie honeste pudice sic
ne in fide & caritate. &
pccibilia. & pro sexu suo
hoc habeat. In proprium ut
si in habitu scō. siue ut
melius legitur in greco.

ενκαταθεκατιε ποππε
πεικ. ut ipse quoq; eorum
incessus & motus uultus
sermo silentium quodcūq; sa
cri decoris p̄ferat. In dig
nitatem. & quicquid hoc ge
nus mulierculorum solent
esse garrulum. luxuriosil
lud. Simul cū & otiose
discunt circum ipse domos.
Non solum cū otiose sed
& uerbosē & curiosē loq̄n
tes quicquid non oportet. p̄
terea ex eis uult esse. n̄ in
centrices. idē non cecusce
trices. non tales que ut
alios placeant. de idus de
trahant. cū certe quia
ipse ceculicōniam icētr̄is
gesserunt. De ceculicōn
tulerum ceculicōnib; dispu

ant. & dicent ille sic or
net. ille sic omitt. sic ille
procedit. cum aut illum. a
mact ebillo. cum & sic si
habeat uerasiml. non tunc
apud ceteros debet cecula
scere. quam ipsam secre
te xp̄i caritate corri
pere. & magis docere ne
ficiat quam in publico
accusare quod fecerit. So
lent huc ceculicōn quia cor
poris fringere luxuriose. li
cēt siml plurimō quōn̄da
nos suos erubescunt. &
cetero gregem ne potum
trembent uirgunculo
componant. uino se dede
re pro libidine. Et cū int̄
populec sibi prudentes ui
se fuerint. & fecundē mo
rum quiesi austeritatem
ced sumere loquentes. hoc
quod sibi uident esse. & n̄
r̄cor dēntes illud qd̄ fue
runt. & cum in ergo nimio
potu. Anus prohibent
quō quod in ceculicōnib;
libido. hoc in senib; ebrie
tas ē. Aut quomodo potest
docere ceculicōnib;.

castitatem. cum subrie
tatem uel uel mulieris ad
uliscenlula fuerit imitac
te pudiccesse non possit
Signent. ^{cau} & pter se cert.
Non uino multo seruabatur
Sicutus enim quodam e
etatem a conditio uinasen
sus hominis occupari. &
non suum esse sed uini. qui
dignit docuit. quales pri
mo cenus esse debent.
& post ille quae cum scrib;
uiris habent communia. & a
propria eorum & posuit
ut honesto & scō habitui. &
omni dēcorē sint plene. ne
accusatrices. ne adus de
trichent. ne uino sibi
occupat is. Nunc conseqn
ter doctrine eis frencē p
mittit. ut cum tides fu
erint docendi habeant li
beritatem. ut scilicet do
ceant ea quae bona sunt.
licet enim alio loco dixit
docere cum mulierib; nō pmit
to. Sic intollo gendum ē
ut in uiros illis sit dōctina
subiecta. ceterum ad uis
cōsulat doceant quasi filii

suas. primū castitatem
quia aduersus haec magis
incedere florenti pugnat
inimicus. & uirtus huius om
nis contra feminas in umbi
lico uentris est. Deinde ut
amant uiros suos diligunt
filios. quae doctrina ē ama
re uiros. cum hoc non in elo
quio docentur. sed in corde a
mentis sit constitutum.
uult eas amare uiros suos
caste. uult inter uirum &
mulierem esse pudicam. di
lectiōnem. ut cum pudore
& uirginitate. & quae si ne
cessitate se uis reddat po
tius debitum uiro. quem
ipse & igitur ab eo. & opor
liberorum ante oculos di
& angelorum p p d r u e
secedat. ita ne illa bru
bescat & uiam sērdum cubi
le nolitis tenebras. & dēcu
sum cubiculum suum cum
omnia peccare di oculis co
gitare. Filios cui tradit
gunt sic os indi & uident
disciplinam. ceterum nol
le eos contristare docendo
quae bona sunt. & libetate

tribuo p̄ peccati non est
 comere filios sed odisse. &
 rudicent̄ quo q; adulis cōn
 tute ut domos habeant
 diligentiā. Et quia pote
 rēt uenire ut diligentiā
 domos caustoritate se
 gerēt. & p̄ hoc a postoli
 preceptum seuerior mē
 trona fieret in ser uolos.
 ideo a polcaur benignos.
 ut tunc secederit mē
 bene domū segere. si hoc
 benignitate imp̄ dicitur &
 a ser uolis. non terrore.
 nō enim subditus uiris suis.
 ne forte diuitis & nobili
 tate p̄ fluctate di sē lēn
 tice. Non meminert̄ p̄
 quam subiecte sunt uiris.
 At quip̄ peccad mulierem &
 ad uirum tuum conuēnio
 tuce. & ipse tu dominabit̄.
 in quo sc̄ scripturo conside
 rande prudentice. quia
 non uiro hoc dñs fuit lo
 quutus. & dixit domina
 beris uxori tue. sed ipsi mu
 lieri ut illi p̄ premiū se linq̄
 rēt obsequelle. dum impo
 testate ei ē sidi uellit o

boedire p̄ceptis. serui
 re uiro & merito esse sub
 iectae. ut quodam modo et
 s̄ libera. seruitus. & dilē
 ctione plēna. ideo seruū
 tis uiro dum dñm m̄ dicit
 offendere. & enim non ē
 peccatus uir p̄ p̄t̄ mul
 ierem. sed mulier p̄ p̄t̄
 uirum. & cum caput mu
 lieris uir sit caput cū ui
 ri xp̄i. que cum q; uxor n̄
 subicitur uiro. hoc ē aq̄
 tit suo. eiusdem criminis
 peccē. cuius & uir si non sub
 icit̄ xp̄o caput suo. uir
 bum cū dñi blasphemat̄.
 ut dum contēnit̄ di pri
 ma sē lēntia. & proni
 lo dicit̄. ut xp̄i infirmat̄
 euangeliū dum contra
 legē fidem q; nec turce
 ea que xp̄i cōna ē. & dicit̄
 lege subiecta uiro impo
 rere desiderat. cum & iā
 gentiles femine uiris su
 is ser uicent̄ commune
 geniture Iuuenes simi
 liter exortare ut p̄udi
 cisint in omnib; te ipsū
 exemplum p̄bens bo

NORUM OPERUM INDOC-
TRINA IN INTEGRITATE
ET CASTITATE. IN SERMO-
NES ANO ET IN REPREHEN-
SIBILI. UT QUI EX ADVER-
SO E REUERENT^r NIHIL HA-
BENS DE NOBIS DICEREM^{us}
LI. Sicut in eo quod supra
præcipere dicitur. Anus
similit^r in habitu scō. Si-
militudinem cenuum dix-
erunt ad senes esse refe-
rendam. ita nunc in eo
quod intulit. Iuuenes si-
milit^r hortare ut pudici-
sint. Similitudinem iu-
uenum ad cenus. & p^ræ-
ad senes corbitramur cep-
tendam. ut s^rium habe-
cent sobri^{et} & castit^{em}. & honesti-
tatis sint & pudici & scien-
tiam fide & coritate & paci-
entia. Annum cū in habi-
tu scitatem non sint accu-
satores. non uino mul-
to seruantes. bene docent^r
& castit^{em}. proprium aut ad-
uliscenulorum hoc posuit.
ut pudici sint in omnib; t^{em}
scilicet mente quam in cor-
pore. ac in opere quā cogi-

tegone. ut nullus sit ceculus
cente suspicio turpitudinis
et licet quidam delectantur
estimant legendum. Iuue-
nes similiter hortare ut pu-
dici sint. & postea in ferunt
in omnib; te ipsum forma
prebens bonorum operum
te mentem in omnib; ad
superiora esse referendū
idē hortare ut pudici sint
in omnib; Sciendum quoq;
hoc quod continetur. non so-
lum in actus opere. & in hi-
mi concupiscentia. sed in o-
nib; reb; necesse sciri a sit. Ne
honores indebitos appeti-
mus. Ne accendamus aua-
ritia. ne ullæ possessione su-
peremur. te ipsum inquit
formam prebens bonorum
operum. Nihil prodest ce-
liquem exercitatum esse
in dicendo. & ad loquendū
triuis se lingua. nisi plus
exemplo docuerit quam
uerbo. Deniq; qui impudi-
cus ē quæ uis disseratus sit.
sic ad castitatem acciden-
tes cohortatur. s^rmo huius
in firmus ē & auctoritate

non habet & cohoratendi.
 & & contrario quem uisit
 rufi cecit. & iter dicitur
 quendum. Sicutus fuerit
 & exemplo suo homines pote.
 ad uita similitudinem
 impellere. quod cum cert. in
 in corruptione. sic accipi
 bidum quod in corruptio
 ne proprie uirginitatem
 sonat. dicitur: & uulgo qui uir
 gines sunt in corruptio no
 minant. & dicunt ille que
 fuit quondam uirgo cor
 rupta e. Unde & titum es
 timo priusquam cecitiso
 pre occuparetur euan
 gelio esse denatm cecitiso
 se baptisma. & uirginem
 pmcensisse. & nunc ce pos
 tulo ut in in corruptione
 formam sui preberet com
 moneri. que quidem incor
 ruptione in timotheo non
 uidem. nec cum ei dicitur &
 Nemo uulgi cecitiam tua
 conlemnat. sed forma es
 to fidelium in sermone in
 conuersatione in chitate
 infide in cecitate. dem
 corruptione accit. &
 appellari solent & q: uirgines
 esse desierit corrupti.

tenum posuit cecitate.
 cecitate cum & in celiba
 tu cecit q: uirginitate in
 tellegi potest. Nisi forte
 cecitate tem accipiem
 in mbale. In corruptione
 uero in corpore. luxta il
 lud quod celi bi in uirginis
 definitione scribit. ut sit
 scie corpore & spu. & ipse
 nunc consequent cecitum
 it. in doctrina in in cor
 ruptione. in pudicitia.
 possim & in corruptione
 pudicitiam & iam in doc
 trina in legitate in
 ter preccari. nisi quod spe
 cialiter sequit sermone
 scio & in seprehensibili
 proprium habere & sup
 doctrine in stitutione
 preceptum. quod cum cert
 sermone in seprehensibi
 li. non quo ullus tenle fic
 cundie & prudentie sit
 ut a nemine seprehenda
 t. Reprehendunt quip
 pe & ce postoli & euange
 liste cecitiam & uis & genli
 bi. Sed quod nihil dignu se
 prehesionem dicit aut

fecerit. licet & aduersari
sint adprehendendum p̄ce
ti. & quicquid multum
subditi. uicini loqui. & m̄
gum deceptor. qui oden
in portis argubnem. &
semonem sem̄ abominan
tur. propterea & amplū
nos in omnib; prebeam̄ in
doctrina in integritate
te in pudicitia. sermone
sceno. & in seprehensibi
li ut aduersari uirtute &
doctrina n̄ se scenitate
p̄deriti non aduēnt
accusare. hoc ē nihil ubi
simile in accusatione con
fingere. & seuerū usq;
hodie uident non nullos in
& dosis. quicquid quam h̄e
rera cuius sit acule gra
uissimis continet. usq; esse
ut & iam ab aduersariis
habent testimonium.
& dicat. magnus uir ille
& se conuersationis. & p̄
bis morib; nisi esset h̄e
cus. Nō ē enim acule in mo
derate in pudenti. ut so
lit rados possit accusare
t̄nebrosus & d̄erum lum̄

adligine nolitis offendere.
Unde & apostolus habet ea
dem p̄ce cubis ait. ut au
feriam occasionem his qui
uolunt occasionem. potest
cū his qui & aduersari ē. & di
abolus intellegi quia accu
sator p̄. frectū n̄rū
ut iohannes euangelista
p̄dicat. quicquid nihil hab
uerit mali q̄t nob̄ obici
at erubescat & crimina
tor non poterit crimini
dicabolus cū in lectina lin
guce crimine totum sonat.
SERUI DOMINIS SUIS SUB
DITI SINT IN OMNIB; UT
SINT PLACENTES NON CON
TRADICENTES. NON FURAN
TES SED OMNEM FIDEM OS
TENDENTES BONAM UT
DOCTRINAM SALUTORIS
NOSTRI D̄I ORDINENT IN
OMNIBUS. Quō d̄ns & sal
uator n̄r qui in euange
lio ait. uenite ad me om̄
qui laboratis & onere
ti estis. & ego reficiam uos.
Nullam conditionem ace
ptam s̄cum ab acritu
dine arbitrat̄ alium

propter ecc nunc aposto-
 lus & seruis precepta con-
 stituit scilicet ut pccati &
 desie m&nbriq: corpus xpi
 Et quomodo superius scribitur
 cenus cedulis centulces iuue-
 nes quid titus erudire de-
 beret edocuit. ite nunc
 scriuis ceptu precepta con-
 stituit. primum ut sub-
 diti sint dominis suis in om-
 nib; in his cu omnib; quice
 non sunt contraria do. ut si
 dnr ecc iubet que non sint ad-
 uersee scripturis scis. Subici-
 cet seruus dno. si uero con-
 traria precepit. magis o-
 boediet sps quam corpus
 dno. Diligenter ceditendi-
 te quomodo congrua p so-
 nis precepta decernat.
 Serui inquit dominis suis
 subditi sint in omnib;. In a-
 lio loco. de filiis disputans
 ait. Filii oboedite pccrenti-
 b; filios quippe dicit pccren-
 tib; oboedite. seruos uero
 in pccrenti domino esse
 subiectos. N&c illud pte-
 m esse contrarium. quod
 in ead&c epistola. mulier

Subiecta sint uiris. &
 in hac subiectas uiris suis
 cedet uxor. quod si eo-
 dem uerbum. & in seruis
 & in uxorib; sit. Quod amo-
 do enim meritis uxoris
 e dominus. Ipse inquit do-
 minabitur tui. Erat & sed-
 uccator subiectus pccren-
 b; suis. sed cum ad huc duo-
 decim esset canonum. &
 nihil differret ad seruodnr
 omnium. n&c dum enim
 ced p f&cctum uiri ad xre
 que possit hereditatem
 accipere p uenerat. sed
 & celi. de eo scriptum e
 quicum subiecta ei fue-
 rint omnia ut sit dr om-
 nia in omnib;. subicietur
 cu ei omnia cum dixerit
 dnr dno meo sede ad dex-
 teras meis. donec ponam inimi-
 cos tuos sub pedum
 tuorum. In subiectis ser-
 uis dominus subicit. Et quo-
 modo pro nobis dicit & se-
 m&c de dictum cu non sit
 m&c de dicta sed uerba bene-
 dictionis. ite pro nobis ut sub-
 iectus scribitur ut n subiectus

h&c tunc & ipse filius subicietur & q: sibi subiecta omnia. ^{2. us.}

Sicut subditi fuerunt do-
mini non subditi. quidam
hunc locum ita legunt ser-
ui dominis suis subditi sunt
Et post quem hucusque dis-
tingerunt inferunt in
omnibus placeant cum gre-
co cetero ordo sit lectionis.
id est serui dominis suis
subditi sunt in omnibus ut
sequitur. *ΕΥΑΡΙΠΤΟ ΥΠΕΙΝΑΙ*
quod nos licet non plene-
tatem & peccate aliqua in-
ter prelati possumus ut
complaceant sibi. neui-
delicet super conditione su-
a uideatur eis diuina sen-
tentia. sed quomodo pau-
per iuxta mensuram su-
am secluari potest. & mu-
lier in seclus in firmitate
regno dei non excluditur.
& omnis conditio secundum or-
dinem suam beccitudo
nam accipere potest. ita
& serui complaceant sibi
quod serui sunt. & non id
circa putent de se seruire
non posse quia subiecti
sunt hominibus. sed in eo ma-
gis placere uolunt acti di-

Si & dominis suis subditi fu-
erunt in omnibus. & complaceant
sibi in conditione succ.
Et quod deinceps ex apostolus
precipit & sequentur. ut non
sint contra dicentes non fu-
erunt. ut maxime seruo
& uigum dominis contra-
dicere. & cum aliquid ius
serui mutare. Itaque
tum commonet ut per doc-
trinae sciam ceteris qui
christiani serui sunt istius
modi auferat possessionem.
Si enim que dominus imperet
necesse habet seruis im-
plere. quia hoc ipsum non
cum bona fide accipit uolunta-
te. sed & dominum offendit.
& tamen faciat quod iube-
t. maxime cum & deus cetera
quorum contradictionis of-
fensus sit. & in cetero loco de
mismo rante populo lo-
quatur. desinunt cetera mur-
muratio eorum & non mor-
bitur. post contra dictionem
& cetera ser uorum
uictum doctrina christi cor-
riget ne fures sint. Fur-
cum non solum in maioribus;

sed & in minoribus; iudicant.
 Non enim id quod furtum est
 licitum est. sed mens furan-
 tis contemnitur. quomodo in
 fornicatione & adulte-
 rio. Non idcirco diversa sit
 fornicatio ut adulterium
 sepulchre ut diues de for-
 mis aut pccup sit m're
 trix ut adultera. Sed q̄a
 liscumq; illic fuerit una ē
 fornicatio & adulterium.
 ite & in furto quocunq;
 cumq; seruus abstulerit
 fur tiorim incurrit. un-
 de & in moysi lege. fures
 nonnū quam septuplum.
 non numquam quodruplū
 reddere compellunt. & in-
 terdum obtruncant. int̄-
 dum ubi dicitur fur ipse pro
 furto. De quibus nup̄ uobis
 in leuitico & posuisse me-
 mini. Siccū hoc prohibet
 in seruo. quocunq; magis in li-
 bero. ne ut iudex recipiat
 aut miles nequaquam con-
 tentus sit p̄ndis suis celi-
 b̄nce diues t̄. pulchre qui-
 dem uir ad prime grauis
 cum ei cuiusdam iudicis lau-

decet & in legitimos & di-
 cor & de eo. ille qui licet de-
 becat non est fur. Respondit
 optimum seruum fceder &
 sine fugitiuus esse & int̄-
 tum furti suspicio ab om-
 ni libero esse debet & cetera.
 Similiterq; serui subditi do-
 minis suis in omnibus; sine con-
 placibilis conditioni sue.
 ut non feriant cospere s̄r
 m̄ tradicant dominis s̄r
 uictutem & post hec in
 omnibus; fidem bonam os-
 tendent ut doctrinam
 seducatoris n̄ri dī op̄ent
 in omnibus;. Si enim apud d̄-
 n̄des dominos in minimo
 fideles fuerint incipient
 eis apud d̄m m̄ciora com-
 mitti. Ornet cū docty-
 necm d̄ni qui eae que condi-
 tionis sue ceptae sunt fced
 ut ediuerso confundit eae
 qui non est subiectus in om-
 nibus;. cui conditio succedis-
 plicet. qui contra d̄itor
 cet q; fr̄u d̄ctor in nul-
 lo fidem bonā ostendit
 quomodo enim potest fi-
 delis esse in sub̄stentia
 dī qui c̄ernali d̄no fidem

exhibere non potuit. Inluxit enim gratia dei saluatoris omnibus hominibus; erudiens nos ut abnegantes impietatem et secularia desideria. pudice et pie uiuamus in hoc seculo expectantes beatam spem et aduentum glorie magni dei saluatoris nostri christi ihesu qui dedit semetipsum pro nobis ut redimeret nos ab omni iniquitate. et mundaret si populum egregium emulatore bonorum operum. Post ceptum logum doctrine cedit ut quid senes. quid con. quid adulescentules & iuvenes. quid ad hec et remum seruos erudire deberet. & scitene inluxit. Inluxit enim gratia dei seductoris omnibus hominibus. Non enim aliquid differentia. liberi & serui. greci & barbari. circi & hebrei. & habentis preputium. mulieris & uiri. sed cuncti in christo unum sumus. uniuersi ad dei regnum uoca-

mur. Omnes post offensam peccati nostri se conciliandi sumus. non per brita nostra. sed per greciam seductoris. ut quod dei peccatis uiuere & subsistens grecia ipse sit christus. ut quod christi dei ^{saluatoris} thece sit grecia. & non nostro merito seducti sumus. Secundum illud quod in celo loco dicit. pro nihilo seducit eos. que grecia omnibus hominibus. ideo inluxit ut erudit & nos. abnegantes impietatem & secularia desideria. pudice & iuste & pie uiuere in hoc in seculo. Quid sit cum abnegare impietatem & secularia desideria & eo quod supra & posuimus. Deum confiteri se scire. factis cum negant. intellegi posse confido. & per contrarie dissona contraria. Scitiora igitur desideria sunt. que cum mundis principibus suggerunt. Et cum sint sciti. cum sciti huius nube perueniunt. Nos cum cum pudice & iuste in decoro seculi & in beati

te p̄ccentes uix̄ br̄m̄ in
 xp̄o. p̄ie quoq; uiuem̄ in hoc
 sc̄to. que p̄ib̄et & p̄bēt ut
 b̄cc̄t̄am sp̄em & c̄dūb̄l̄ū
 glorie m̄c̄gn̄i d̄i. & sc̄dua
 toris n̄i ih̄u xp̄i. Sicut enim
 imp̄ib̄et m̄c̄gn̄i d̄i se for
 midet c̄dūent̄um. It̄e se
 cura de op̄e suo & de fide
 illum p̄ib̄et p̄st̄olat̄.
 Ubi est ser̄p̄nt̄is c̄rrius. ubi
 euno mius coluber. m̄c̄gn̄
 d̄i ih̄u xp̄i sc̄duc̄tor dicit̄
 Non primo genit̄us omnis
 creat̄ur̄e. non uer̄b̄ū d̄i
 & sc̄p̄ib̄l̄ia. sed ih̄u xp̄i. &
 que uoc̄e bulc̄ c̄d̄ sum̄p̄q;
 hominis sun̄t. Neq; uero a
 lium ih̄m xp̄m̄. alium uer̄
 bum dicim̄. ut noua h̄ēs̄is
 c̄elum nic̄t̄. Sed eundem
 & c̄nt̄e sc̄t̄e & post̄ sc̄t̄e
 & c̄nt̄e mundum. & post̄
 m̄c̄ria immo & m̄h̄a mag
 num d̄m̄ c̄p̄ pol̄l̄em̄ sc̄dua
 tosem n̄r̄m ih̄m xp̄m̄. qui
 dedit seip̄sum pro nob̄is ut
 p̄c̄ioso sc̄n̄ guine suo nos
 redimer̄t̄ c̄b̄ omni iniqui
 tate & m̄nd̄er̄t̄ sibi po
 pulū REPIOCYON. It̄a quip

pe h̄eb̄ & l̄ur̄ in ḡreco. & bo
 norum op̄erum fac̄t̄ & p̄
 mulc̄a tosem. sepe m̄c̄um
 considerens quid sibi uell̄t̄
 uerbum REPIOCYON. & c̄
 sc̄p̄ib̄l̄ib; sc̄ti huius. m̄t̄ro
 gans si forte c̄dic̄ibile legis
 sent̄. n̄ū quē inuenire poat̄
 qui mihi quid signi ficcer̄t̄
 & p̄oner̄t̄. quē ob̄sem con
 pulsus sum c̄dūb̄. Lus̄ in stru
 m̄tum recurrere. unde
 c̄r̄bit̄r̄ab̄er̄ & c̄p̄ostolū
 sump̄sisse quod dix̄ & c̄o the
 b̄reus & heb̄reus. & sc̄dm̄ le
 ḡm̄ ph̄c̄ri seus. ut que id
 pon̄at̄ in ep̄ist̄ula succ̄ q̄t̄
 in uer̄b̄is t̄est̄im̄to legis se
 nouer̄at. in deuteromi
 o it̄aq; se p̄p̄ri quō popu
 lus sc̄t̄ud̄n̄o d̄o tuo. & in
 te con placuit d̄n̄o tuo.
 ut esse ei in populum RE
PIOCYON. & omnib; popu
 lis qui sun̄t sup̄ fac̄t̄ib; t̄
 r̄e. & in c̄nt̄esimo t̄ec̄b̄si
 mo quēsto p̄sc̄lmo ubi nos
 h̄eb̄m̄. p̄sc̄l̄it̄e nomini
 ei quō succ̄ue. quō iacob e
 legit sibi d̄n̄s isrl̄t̄ in p̄os̄er
 sion̄m sibi. pro eo quod ē

in possessionem in grego scrip
tum ē. επιεπιουσιον.
quod quidem aquila. & qui
accidit επιεπιουσιον.
& presertim. septuaginta
quatuor. & theodotion per
iustitiam non trahens feren
tes commutationem syllabe
fecere non sensus. Simma
chus igitur pro eo quod est in
grego per iusion. in ebeo
ogolla & presertim. επιεπιουσιον.
id ē egyptium ut precipuum.
pro quo uerbo in alio uolu
mine lacono sermone u
tens per culicem in pre
tatu ē. Recte igitur xps
ih̄s magnus d̄s n̄s ceteraque sal
uator sedem in nos sangu
nis suo. ut sibi xp̄ianum po
pulum per culicem facer
et. qui per culicem esse tē
possit sibi bonorum operum
emulcator & iuster. un
de & illud quod in euange
lio scdm lacanos in pre
scriptum ē. penem n̄m
cotidianum d̄n̄ nobis die
melius in grego habetur pa
nem n̄m επιουσιον. id ē
precipuum egyptium per culi

asum dum uidelicet quide
a celo descendit cert. Ego
sum penis qui de celo descen
di. Absit quippe. ut nos qui
in christinum cogitare p
hibemur de peccato isto qui
post periculum consequen
dus & abiciendus ē in se cer
sum in p̄ce dominica p̄ghe
iubeamur. N̄m multum
differt in επιουσιον & πιουσιον
prepositio dum ten
tum modo ē mutata non
uerbum. quidem επιουσιον
est in cen̄ in ortone dom
nica penem dicitur quod
sup̄ om̄m iustitiam sit. hoc est
sup̄ uniuersas substantias
est. quod si accipit. n̄m mul
tum ab eo sensu differt.
quod & posuimus. quid quid
dum egyptium ē & preci
puum & extra omnia ē & su
per omnia. haec loquere
et exortare et increpa
cum omni imperio; Tria
posuit loquere & exhorta
re in christo. & quidem in eo
quod cert loquere. cetera doc
trina uidetur esse sepe
fidum. quod uero intulit

& hostiare. idē. παραλαει. aliud quosdam in greco signi-
 ficat. quem in lectino παρακαλιει. quippe magis
 consolationem quam & confortationem sonat. hoc ubi &
 superius de ceteris lib; e loquutus. Iuuenet similiter
 consolere. pudicos esse in omnib;
 De quonof in suo loco ita ut in lectino legitur.
 quos. & orare scriptum e & pferimus.
 consolentur. igitur audientem quidē.
 Rogem pro xpo & conciliemini do. & seipsum humiliter
 & subicit ut lucrifaciat quem consolentur.
 quod ubi testium e in pecc. consolationi mihi videtur
 esse contrarium. ut qui cum q; consolationem
 contempserit in peccatione sit dignus.
 & me necetur audire. oblitus estis consolationem
 que uobis ut filius loquitur. ad timotheum
 quo q; ceteram consolationem e & in peccationem
 ceteram legitur. dicente apostolo. in sita oportune

in portune cor que in crepe con solere. & ibi quide
 in crepe peccatio concessum tur. & post ecc
 consolatione seueritatis tē perat. hic ubi
 conle uult discipulos con soleri. & si non pro
 fecerint consolendo. tē corripit & corripit
 cum omni imprio. Sic enim in llo go hoc
 quod dictum e. in crepe cum imprio. ut spe
 cialiter cedat in crepe peccationem. & non
 cedat duo superiorie in comune se ferret.
 Neq; enim conuenit dicere con solere
 cum omni imprio. & loquere cum omni
 imprio. sed tunc modo in crepe cum omni
 imprio. Nemo te contempnat. Nestim
 & ceteris hoc ipsū. nunc additum scribi
 quod additum thomae dictum e. nemo
 cedat tuis ceteram tuam contempnat.
 Nos uero iuxta greci sermonis differenciam
 aliud putam significare περι
 προניתω. qd hic scribitur & ceteris
 κατα προניתω.

quod ad timotheum dictum
ē. & prepositionis περιου
κατα. sensum facere diu
sum. Quod cum non fortui
to & ut libet & pcculus cepos
tolus. non solum nominib;
& uerbis. uerum & uicem pre
positionib; diuisis utat
pueri & cetera cecuscerum
p spicuum fieri potest.
& ex eo quod ceter. mulier
enim & uir. uir uero per
mulierem. & edibi. quic
ex eo & p dūm. & in ipso om
nia. nō enim & illud. pcculus
cepustolus non ab homini
b; neq; p hominē. Estima
m̄ itaq; καταφρονησιν
cedēptum proprie p
gnare ut cum quis int̄ ocu
lum leuincisq; distendit
conlōnnt dolosm. & nō
iudicis cōminationem.
nō circumstantis popu
li fremitum ptimecit.
sed pro confessione m̄ti
ri uniuersis supplicia con
tōnnt & despiciit. & con
trario cum est. & in clusē
tempus. De quo & abbe
cuc spm̄ sc̄m in se loquente

testat. uide & conlōmp
tores. & in spicē mirabilia
& dispdimini. luxta quod
ad timotheum quoq; scrip
tum dixim̄. Nemo cedulis
cedēptam tuam contēpnat
id est nolo te ad dōn exhibe
re. ut possis ab aliquo
inuito contempni. περι
φρονησιν. sonet cū illud
sic stōci uicem cedēptum
quid distinguunt int̄ uerba
subtilit̄ cum quis confidens
sibi se cetero esse meliorem
despiciit dūm quib; in ferio
sem putat. & sup idē plus
scribit humiliorem esti
maret dignum esse contēp
tum ita quid in lumbr
cent supbie uenit cetero &
celum ipsum solemq; dispi
ciat. cepud grecos quidē dix
isse deludēt̄ λεροβατω
κατηφρονησιν
quod nos legne possum̄ di
cere sciendō p dēsem & plu
ris me noui esse quam solē
περιφρονησιν. Ergo dicit̄
quē nunc cedēptum ponit̄
illum sensum habet. Nemo
eox qui in & cetero sunt te

segnit^r cogit^r sic uiuat
 ut se putet esse meliorem
 quacumque enim ed. sic ego erit
 discipuli. Similiter ergo ma
 gistros esse meliores. Un
 de non solum episcopi pres
 biteri & diacon^r debent
 magno p^rere pro^{uide}re ut cunctu
 populum cui p^resident con
 uersatione & sermone p^r
 cedant. uerum & inferior
 gradus exhorcitate laico
 ser edictu & omⁿ omnino
 qui domui dⁱ seruiunt. qui
 uolunt^r & de deo xpi
 destruit meliores laicos
 esse quem clericos. Ammo
 nere illos principib; po
 testatib; subditos esse
 oboedire ad omne opus
 bonum paratos esse. Ne
 minem blasphemare
 non esse litigiosos. es
 se modestos omnem os
 tendentes mansuetudi
 nam ad omⁿ homines. Ita
 le quid & ad romanos scri
 bit. Omnis enim a potes
 tateq; superiorib; subdita
 sit. Non enim potestatis
 nisi cedit. quod quidem pre

ceptum & hic & libi prop
 terea puto editu. quia iu
 dice galilea p illud tempus
 dogm^e adhuc uigebat
 & habebat plurimos se
 ctos. cuius & in actib;
 apostolorum fit m^olio
 scribitur se ferente. An
 te hos enim dies rurrexit
 theodotus dicens. quendam
 esse se magnum cui appo
 sitis sunt uiri qui se necem
 lic. Et post hunc rurrex
 indies; c^onsus iudex gal
 leus quum cetera hoc quid
 probabile profereret &
 lege. nullum debere domi
 num nisi solum d^m uocari
 & eos qui ad templu d^e
 mus deferrent. cesari tribu
 buta non reddere. que he
 resis in tantum creuerat
 ut & licem phari seosum.
 et multum p^restem po
 puli conturbaret. ita ut
 ad d^m quoq; n^rm referre
 tur haec questio. licet ce
 scri dicere tributum annon.
 quib; dⁿs prudenter caute
 q; respon d^eris cert. Reddi
 te que sunt cesari.

& que sunt di dō. cui responsi
one pcculus cepostolus con
gruent docet. principibus;
& potestibus; credentes de
bere esse subiectos apxai
quippe que legunt in gēco
magis principatus quam
principes sonant. & ipsa
significat potestatem
Noneos qui in potestate
sunt homines. Sed quia dix
erunt ammonere illos princi
pibus; & potestibus; sub
ditos esse. potestibus his qui
tormenta formidant occa
sio ad negandum dicitur dū
iuxta cepti dicitur se ad
seferent principibus; &
potestibus; esse subiectos
et facere quod iubet. pp
terec subiecti ad omne
opus bonum. Si bonum ē qd
precepit imperator & p
ser iubentis obsequere uolin
tati. Si uero malū & con
tra dñm fecerit. Responde
& illud de actib; cepostolo
rum. Oboedire oportet dō
magis quam hominibus; hoc ip
sum & deseruis in lege gñi
cepud dñi. & de uxoris; a

pueris. & de filiis cepud
pccantes quod nulli dñi
debeant dominis uis pa
nibus esse subiecti. que
contra di mandata n ubi
unt. quod uero sequitur p
tor esse ut caste eum supe
rioribus; copulato. hoc quod
ait. Oboedire ad omne o
pus bonum. & huc usq; fini
to quiescit aliud proprium
& specie preceptum sit
pccator esse. Iuxta illud
quod in leuitico scriptum
ē. hircū qui emittit male
ditie populi sustinendam
trahi in manū hominis pa
reant ^{quis} ergo pccator se. ut
apopompeum tenecet
& educat illum in desertū
& ibi eum disperdat. & quā
tum in se ē sortem male
ditionis & t̄m̄ dñi cum
oboedierit omni opere bo
no & cum pccator fuerit. po
tost aut dñi accipi p̄ pccator esse.
ut omnia quecuq; dñi
possunt sibi in animo pre
figerent. & cū accidit
nihil quasi nouum sustine
ant. sed eis preccata sint
omnino. Nemine quoq; bl̄

* dupliciter legendum ut uel subaudiatur
ad omne opus bonum pccator esse.

phemate. non simpliciter accipitur. nec enim ait. nomen hominum blasphemare. sed ab solute nomen. non angelum. non aliquam creaturam dei. omnia quippe que ad deum facta sunt. uel de bona. quod dicit michael archangelus cum diabulo disputaret de moysi corpore non fuit accusatus inferre iudicium blasphemie sed dixit. Imperator tibi dei. Si igitur michael non fuit ausus dicere diabulo. & est male dicere dignissimo iudicium inferre blasphemie. quatenus magis nos ab omni male dicto puri esse debemus. magis debet dicere diabolus male dictum sed per archangelum blasphemiam & ire non debuit. Relege uel res libros & uide que tribus in monte graecis constituta sunt. ut bene dicitur populo. & que in monte caluaria ut male dicitur ruben qui maculce ueritatorum peccatoris. & Zabulon nouissimus filius ioseph & concillator

liberi in monte graecis ponuntur. ut male dicitur & qui in maledictione sunt digni. Longum est si nunc enumerarem quomodo iacob qui ad benedictionem uocauit filios dicitur ut bene dicam uobis. postea qui in benedictione consociatur. Maledictus furor eorum quia pro axe. & ipse dominus loquitur in genesi. Male dicta terris in opibus tuis. hoc nunc tantum dixisse sufficeret quod blasphemare christi discipulos non oportet. nec quod additur esse litigiosos. Si enim sumus filii peccati. & uolumus super nos pacem sequi. & accessimus ad habitum celestem. que de peccato nomen accepit. cum his qui odere peccatum habent peccatum. & quatenus in nobis est cum omnibus hominibus peccatissimi. Non solum cum modo destis. sed & cum curiosis. quia nullus uisus est femina subdit. Locumque deum ire omne ostendentes in subditum ad omnes homines in quo uicine glorie.

ferimus non offendendo
sed offerebido
ide poritando
suff. ferendo.

desiderio nos esse in consue-
tos omnibus; hominibus; ostē-
dere debemus. Sed dum om-
ferimus & iniurię uicē nō re-
pēdimus ipse opera nostra
uniuersis ficent. potest
aliquis obicere tūc licet & lo-
pinem uulgi curam q; po-
pulce sem simulacra cepud
quosdam in consuetudine
& fingere bonitatem. sed
ubi non ē ueritas & genuina.
& solida in consuetudo. nō
cōueniam esse in consuetudine
possit omnibus; p̄sūderi;
Fuius enim aliquando
ET NOS STULTI IN OBEDI-
ENTES ERRANTES SERUI-
ENTES DESIDERIIS ET UO-
LUPTATIB; UARIIS IN MALI-
TIA ET IN INUIDIA AGENTES
ODIO. SI ODIENTES ALTERU-
TRUM. Cū autē BONITAS ET
HUMANITAS INLUXIT SAL-
UATORIS NRI Dī. NON EXO-
PERIB; IUSTICIę QUE NOS
FECIM; SED SECUNDŪ SUĀ
MISERICORDIAM SALUABIT
NOS P̄ LAUACRŪ REGENERA-
TIONIS ET RENOUATIONIS
SP̄S S̄CI. QUEM EFFUDIT SUP

NOS OPULENTE. P̄ IH̄M
XPM SALUTOREM NRM.
UT IUSTIFICATI ILLIUS GRA-
TIA HEREDES EFFICIAMUR
SECUNDŪ SP̄M UITE ETNE;
Quædrat aliquis quomodo
p̄culus fuerit stultus in-
credulus errans & serui-
ens ueris desideriis & uo-
luptatib; in malitia &
in inuidia odiosus & odibilis
consequam scelus actoris
nri bonitatis est q; demq;
ce p̄lece uerum secundę ge-
nerationis & in saluū fa-
ceret. Non ex iustitię ope-
rib; que fecerat. sed ex mi-
sericordia sue effuso hęc
bundantē & læge sup ce
postolos catq; credentes p̄
ih̄m xpm sp̄m sc̄o ut hęc
directam gratię consequu-
ti spem uite in p̄p̄rium
possiderent. & certe legi-
m; sc̄m iustitiam que in
lege ē. sine querella fuisse
circumcisum obtinuit die
hebreum & hebreis sc̄m
legem phariseum d̄ tribu
beniamin eruditum ad
pedes gemaliel. & ab in-

fient licet secretis litteris in
 stitutum. sed quod respon
 detur iudges quicquid ad ubi
 tum seductoris & pcessio
 ne eius & resurrectionem
 in lege ubi scriptum. licet
 non plene. et tamen ali
 que & pccate habuisse ius
 ticiam. sicut simeon quoq;
 & cetera proph&es in templo
 di seruib; e repta. post
 quoniam uero populus conda
 mnauit. cruce fige cruce fige
 am. Non habem; regem ni
 si cesarem. & scilicet eius sup
 nos & sup filios nros. & abla
 tum e ab eis regnum di. &
 traditum genti facieb; li
 fructus ei. ex eo tamen post
 qui in xpm non credidit fu
 it stultus errabundus in
 credulus & seruib; ueris
 uoluptatib;. annon uob
 uidetur pcculus fuisse stul
 tus. quicquid habebat Ze
 lum di. sed non scdm scrib; li
 am. & p se quebat; & scri
 am & cepi dicitur stepha
 num uestimenta seruebat
 cum zelum odii contra sal
 uatorem in stitutum &

cer scribit. ut lit ab eis cesa
 cer dog; accipere & pgen
 decimas cum cedent qui in xpm
 crediderunt uincib; dos
 aut ullas poterat habere
 uirtutes sine uirtute di
 xpi ihu. aut est uentem
 fleammam restringere
 uoluptatum cum non esset
 tamen plura di. que cum ma
 ior potest esse malitia &
 inuidia. quoniam contra ab
 sentes epistulas sumere
 & ubiq; xpi uocare disci
 pulos. Nolle ipsum salu fi
 eri. & ceteris qui salui esse
 poterant inuidere odisse
 xpi anos. & consequuntur
 ab omnib; odium pmereri
 quis cum maior error & ino
 boediencia uecordia qua
 post quoniam respicit dies
 & pderi erunt umbrae lo
 gem abolitam uelle ser
 uare & dicere. ne cetera
 tenebris. ne conligent. ne
 gustauent. & cetera pccate
 solido. & uirili cibo in fic
 tis cupere lacte potueri
 dili gentius cetera decem.
 & inuenient in presen ti

capitulo in ceni festissima
 trinitate. Benignitas
 quippe atque demerita salua
 toris nri di. Non ad terius
 quem di patris pleuacx
 regenerationis. & noua
 genem sps sci. quem effudit
 sup nos hccbundant p ihm
 xpm seducto srm nrm. ius
 qficcuit nos inuitam & r
 nam. sed us credendum mys
 terium trinitatis e. Alii
 hunc locum ita intellegunt
 ut non de pculo & aposto
 lis sed cum apostoolorum
 psona. de clis dictum pu
 tent. ut quomodo sub p
 sona sua. & apollo & cefe
 de disensione. & scisma
 te. quod arguebat inco
 rinthis e loquutus. ita
 & icem in ptesenti loco se
 & aposto los nominans.
 Omis qui in xpo crediderint
 quiclos fuerint ante re
 generationem. lcauceri
 uiculis ostenderit. Siml
 cu & humilitas eius est
 ammiranda. qd qui om
 nem ualitate dem. iustiga
 q. legis quisi quis quilibet &

siene
 te

purgamenta contempnit &
 te se sine xpo uitis omni
 b; sruisse memorarit.
FIDELIS SERMO ET DE HIS
UOLO TE AFFIRMARE UT
CURAM HABEANT BONIS O
PERIB; PREESSE QUI CRE
DUNT DO. HEC BONA SUNT
ET UTILIA HOMINIBUS.
 Hoc quod cert. fidelis sermo
 ad superiora iungendu est
 In quib; ptemis erat. ut ius
 qficciti gracie ipsius he
 sedes efficiamur scdm spe
 uitae & eterne. Dign' enim
 fide sup hereditate di sbr
 mo & sup spe uite a & eterne.
 Unde oportet de his n du
 bium non limbrim. & ipsu
 credere. & ut credant ce
 teri con firmate. Non solu
 au hoc sed & hoc cum cle
 ris his qui uoluerint crede
 re con firmandum e. qua
 propter cert. & de his uolo
 te con firmare. quiccu ista
 ueritate crediderint. nec
 se e ut curam habeant bo
 noru operum. p que heredi
 tas di. & spes uite propa
 tae eterne. & pulchre ut

miciosem fidem faceret & n̄
 dixit. qui credunt homini-
 bi; sed credunt dō. Necesse
 ē enim ut curiam bonorum
 operum habeant que ad
 implēdū & omni studio p
 p̄recte bonas sunt utilia
 que credentibus; Stultas
 autem questiones et gene-
 alogias et contentio-
 nes et pugnas que veni-
 unt ex lege de iuris sunt
 quippe inutiles et vane.
 Quia multiplices & diuer-
 ses sunt questiones prop-
 terea sciamon debet qui
 querent dñm loquutus
 ē dicens. Recte autem quib̄
 ter & im inubnerunt peccō.
 qui igit dñm non recte que-
 runt peccōm inubnere non
 possunt plurimū exem-
 ple sunt quib̄ dñm non
 recte dñm. Iudei praeue-
 quer dñm sperantes se dñm
 inubnere posse sine xp̄o.
 h̄ & dicit uicino sermonum
 strepitu non crepantes
 querunt quā inubnere
 n̄ possunt. philosophi quo-
 q; & barbari de dō uerba

sentientes que fieri dñm. Sed
 quia non recte quesierunt
 fuerunt eorum factus que
 gones partem dñm huma-
 nis sensib; posse com pre-
 hendi. Ab his igit p̄culis
 nos seruo caret questionib;.
 ceterum ad scripturas &
 que scripturarū auctoritas
 tate sunt fultis magister
 horatit & prouocet p̄-
 ceptorum. non nescius sal-
 uatoris. in quib; caret. que-
 rite & inubnitis. pulsa-
 te & ceperit uobis. pe-
 gte & decbit uobis. Omnis
 enim qui querit inuenit
 & qui p̄dit accipit. & q̄
 pulsat ceperit ei. mo-
 do non sit corpus nr̄m sub-
 dictum peccatis. & lingue
 dicitur in nos scopi. & ex-
 ercet sensus. mens cog-
 die diuina latione p̄ca-
 t̄. & questiones nr̄e stul-
 te non er̄ questiones. qd̄
 cū caret genealogis & con-
 tentiones & rixas que ubi-
 unt ex lege de iuris. prop̄
 ae pulsat iudeos qui in eo
 se uerba. & putant

legis habere notitiam.
si nomina teneant singu-
lorum. quae quia uerba
ra sunt & aetymologiae
eorum non nouimus. plerumque
q: corrupte pro ferunt
conobis. & si forte erra-
uerim in hoc censu. in ex-
tensione & bina. tunc
syllabe ut binae produ-
centur ut producta binae
centes. Solent irridere
nos imperitiae maximo
in conspersionibus; & qui-
bus decem cum resura gule
literis pro ferendis. hoc
cum dicitur. quod septuaginta
in interpretat pro quos
in greek sermonem
legis diuinae trinitatis
speciebus h&h. littera
& can. & ab hoc istius mo-
di quia cum duplici conspi-
ratione in greek lingu-
am trinitatis ferre non pote-
rent. alii litteris addi-
tis expresserunt. uerbi-
causa. aut Rachel Rachel
dicuntur. & Hieron. Hiericho.
& hebron. cbron. & seor
segor. In diis uero cona-

tus iste deficit. nec nos
& greek unam tunc litteram
taram. s. habent. illi uero
aper. seem & h. seede. & sin-
que diuersos sonos possi-
dent. in actione. p. seede scri-
bunt. sed quod non scribi-
t. seon seem orreorum
p. seem & h. litteram p. nun-
tiet. & scribit. Si igitur
anobis haec nomina & lin-
guae IAIOMATA. ut uide-
licet bcer bcer. non ita fi-
brunt expressa. ut ex pri-
munt ab hebreis solent
cicchinnum ad tollere. &
iurare septuaginta noscunt
quoddam. unde & nobis
curae fuit omnia uerba le-
gis libros quos uir doctus
cedem. animum in exemplis
digresserit de se scribenti
bibliotheca descriptos
& ipsi curth & gois emen-
dasse. in quibus; & ipse hebre-
ce propriis sunt characteri-
bus; uerba descripta &
greek litteris trinitatis
& expressa uicino. Aquila
& ierem. & simmachus sep-
tuaginta quoque; & theodo-

go suum ordinem tenebant
 Nonnulli uero libri & max
 imehii quicquid hebreos
 uersu compositi sunt. & he
 edices edigones coddices
 heebant. quicquid quintam
 & sextam & septimam
 tracent legonem uocant
 cubito rictu centum sineno
 minibus; in t̄ p̄ & cotam con
 sequuntur habere in mostic
 le illud in gemium suono
 bis labore doncurt. ut n̄
 meigno pere p̄ timescam
 sup̄ cilium iudeorū solus
 labur & obitor tuclingua.
 & stridente scilicet. & tra
 sic fauce gaudentibus; & il
 lis & edice occesio sup̄ bis
 quo modo nos qui lectinisu
 my lectina nomina & on
 gines delinguc^{n̄} heebentia
 fecillius memorie credi
 m̄. Itte illi ceperua & cote
 ubi necula suis est monis
 uocabula plenis simis sen
 sib; imbiborunt. & ab ex
 ordio cedem usq; & t̄ n̄
 Zorobabel omniū genera
 gones. itte memorie uelo
 cit̄ q; p̄ currunt. ut eos suū

puter seferre nom̄. hoc
 nos quicquid edices litterarū
 didicim̄. aut certe sero
 cre didimus in xpm̄. aut
 & licem si in fentes sumus
 & edesie meencipiaq; magis
 scribiturorum sensum
 quicquid uerbice scēttemur.
 si forte non ita nouimus
 putant se in nominibus
 seferendis in sup̄ putce
 gones cenno x. & in nepog
 b; ab nepog b; cuius pro a
 uis certius doctores. au
 diui ego quondam de he
 b̄reis qui sero me in xpm̄
 credidit se simul ab cet de
 genealogis dñi nr̄i ihu
 xpi. que scripte sunt in
 mattheo & luca fccere
 questionem. quod uideli
 cel & solomone usq; cedio
 seph. n̄c numero sibi n̄c
 uocabulorum equelita
 te consensuerunt. quicquid
 corde simplicum p̄ uer
 tis s̄. quicquid si & ceditis &
 oraculo defereret quā
 dem ut sibi uidebatur solu
 gones. cū magis debuerit
 iustitiam & misericor

dicam & dilactione di que
fere & post ille. si forte
demonib; & numeris dis
putar & scatis forsitan
de hebteorum sup cilio. &
plus quicquid necesse fuit
dixerim. sed occasio nob
dicitur e de genealogis
& con^{ten}tionone & rixis que
ex lege ubi unum dissen
di dicitur quorum curis
totalis princeps e. solent
ergum ticcionu plic
tendere. & uicem rhe
thoricam liber ticcionem
in syllogis mox spinde
condudere. huius ergo qui
in eo totos dies & noctes
terunt. ut interrogent
ut respondeant ut dant
propositionem ut accipi
ant. sed sumunt con fir
mant utq. condudant
quosdam conlenlio suos
accant. qui ut libet non ra
gane sed stomacho dispu
tant litigant. Sugi
t illi hoc faciunt quos
proprie est conlenlio e.
quid debet facere xpian.
nisi omnino fugite conlen

tionem. Rixis quoque legi
les penitus respiciendunt
& iudeos stultitiam relin
quendo. Sunt enim inug
les & uicem que ticcionem
spatium scientie habent
ceterum nec dicentibus nec
caudantibus pro sunt. quid
mihi enim prodest scire
quod cenno uixerit mecum
sed de quo to ceteris sus
cenno solomon sortitus
e coniugem. ne forsitan
robo am undecimo ab ec
tis illius cenno necatus esse
credat. & multa istius
modi que aut difficile e
inubire. propt librorum
uicem ticcionem. & dum pau
lacim de in emendatis
in emendatis scribuntur.
errore sinollos. aut blia
si inueniunt meo studio
& labore. nihil profu
tura cognouim. frequenter
accidit. ut habeant pug
nas legis. non ob desiderium
uicem ticcionem. sed ob icciantia
glorie. dum apud eos qui au
diunt dolere uolumus estima
ri. aut certe ex hoc sumus

culo turpice sicut mur lu
 era. quid enim prodest spu
 manibus; labiis & lacertu
 gerrare aenum cum sim
 ple & moderata respon
 sio. aut possit te ple ac
 se siudice aut si fideliter
 ter & placabiliter hunc dicit
 hereticum hominem post
 unam correptionem
 deuita sciens quod sub
 uersus est eiusmodi et
 delinquit qui est ase
 metipso damnatus;
 Nom enim hereses & in epistu
 las ad carinthios ponit.
 Oportet enim & hereses
 in uobis esse ut probati qui
 manifesti fiant & ad
 gloriat in tunc in opera
 ac in. que sunt fornicati
 o immunditia. luxuria.
 dolocria. ueneficium. ini
 micitia. contumeliones. &
 & alia his similia que predi
 co uobis sic pre dixi. quoniam qui
 haec agunt regnum dei non
 possidebunt. In quibus dili
 genter est obseruandum.
 quod quomodo & heresia ui
 tice que in tunc in opera

numbrata sunt & dudum
 nos co regno dei. ita & licet
 hereses nobis auferant
 regnum dei. & non in tunc
 quo modo quis dum tunc
 & cludat co regno. Quod
 cum magis mirum sit. &
 iam illud de ceteris; co post
 lox uident esse se legon
 dum fidem nrice in xpo.
 & ecclesiasticam discipli
 nam iam tunc a uersis
 hominibus; heresim nunc
 peccam. Nos enim in qui
 un iudei ad co postolum
 pcculum. neque lit tunc
 de accipimur caudea. ne
 que ueritas quis de fructibus;
 annuntiauit nob. aut
 loquutus est aliquis de
 in medum. p & im cum ut
 cote caudicem quid senti
 ces. de herese ista notum
 est nobis qui a ubique ei contra
 dicit. Et licet nom herese
 seon mil & non dicant. a
 pcculo ac in opera nom
 nent. loquente ad pres
 biteros & ecclesie. Ego scio
 quoniam uenit post abcessu
 m & im lupi graues in uos

X. emulgonse irrefre dissonanc hereses inuidie obquidactes comitaciones

non p̄cer cōtuler ḡt̄ḡi. & l̄x
uobis ipsis consurgētib; un
loquētib; publice ut ab
ducent discipulos. post se
habe in tricen situ dicta
sint. ubi & ceteri hereses
appellatur. Nunc ipsum
nom̄ uidetur plenissime
uētilendum. heresis gre
ce ab elatione dicit̄. quod
scilicet unusquisq; id sibi eli
git. quod ei melius esse
uideat̄. philosophi quo
q; stoici peripatetici a
cademici & epicurei illi
ut ut illius hereses appel
lant̄. Superfluum ē ire p̄
singula & mentionem
uētilinum appellē he
bionem montanum & ma
nicham cum suis & nume
ricis dogm̄atib; cum p̄
ficile sit unicuiq; cognos
cere. quib; singuli ducti
t̄ errorib;. Arrius & ba
nomius & noue auctor
hereses utinam notā
essent min⁹ forsitan plu
rimos decepissent. heres
q; cum igit̄ hominē post
unicam correptionem. si

heresim abe
latine dicit̄.

ue ut in greco melius hec
betur NOYΘECIAN. dicit̄
NOYΘECIA. ille cū cōmoni
tionem m̄c̄ḡis & doctrinā
absq; in se peccatione signi
ficat. legit̄ in lectinis co
dicib; quod uerum p̄cep̄
quoq; eccl̄ice necisus app̄
bebet post unam & cel
teram correptionem.
quod scilicet non sufficiat
t̄ntum semel & im cor
ripi ut cōmoueri. quicquid
quo sit depriciatus erro
re. Sed & secunda & sit
adhibenda doctrina ut
inose duos aut trium
testium sit & omne uer
bum. quare cū post p̄
mam & secundam cor
reptionem deuitandus
sit. reddat causas dicit̄.
Quod subuersus ē huiusmo
di & peccat cum sit esse
m̄ ipso damnatus. qui
enim semel bisq; corre
ctus caudito errore suo
non uult corrigi & ne
estimaret corrigentem.
& contrario se ad pug
nas & iurgia uerborum

peccatis & im uultu lucrifacere
 cequo docetur. propter
^{uero} ecclesiam & ipso dicitur esse
 diuinitus quia fornicator
 adulter. homicida. & clerici
 uicia presbiteros de ecclesia
 propelluntur. heretici cum in se ipsos
 schismaticum ferunt suorum
 bitrio de ecclesia & cedentes
 que recessio proprio
 conscientie uidetur esse
 damnatio. Inter heresim
 & schisma hoc est arbitrium
 quod heresis peruersum
 dogma habeat. Schisma
 propter episcopi eadem
 dissensionem ab ecclesia
 separetur. quod quidem
 in principio aliqua ex parte
 intellegi potest. clericorum
 nullum schisma non sibi
 aliquam confingit heresim.
 ut scite ab ecclesia
 recessisse uideat.

Cum misero arteman ad te
 ultimum festina uenire ad
 me nico polim ibi enim
 statui hiemare. Legimus
 in hoc libro istius epistule
 huius

hereticis reliquas episcopi
 ut ex quodam & hinc
 corrigas & constituas
 primum presbiteros. sicut
 ego tibi disposui. Ut quia
 quatenus nupc diderunt.
 recedente paulo & ceteris
 ecclesiarum transdunt. non
 dimittentur orfici. sed
 habent apostolicam uix
 quiete que uidebant de
 esse corrigere. quia ergo
 post fundatum ecclesiarum
 necessarius erat titus. qui
 edificium superstruere. scribit
 ei ut cum archidiacono
 ut tunc unum scilicet & duobus
 qui secum fuerint episcopum
 missis implenturos locum
 eius. ipse nico polim ubi
 se hie maturaum esse
 conlatis. & quo peccat nos
 pauli incredentes probant
 affectus. necessarium
 habet titum in dican gelii
 ministerium. tamen non
 dum ante ad se uult ubi
 se. nisi in locum eius

certhomces utthi chi cur
successor ced ubi Brit nico
polis ipse e que obui eton
cem augusti quod ibi conlonu
deo pccatricem que supra
rit nomē accepit
ZENAM LEGIS DOCTOREM
ET APOLLO SOLLICITE PRE
MITTE UT NIHIL ILLIS DE
SIT. Iste e apollo de quo
& ad corinthios scribit u
nus quis sue urm dicit.
Ego sum pcculi & ego apol
lo & ego cefe. Fuit cauir
cel & cendrinus & iudceis
ucl de eloquens & pfectus
in lege episcopus corinthi
orum que propt dissensi
ones que in corintho & h
ceduicam in sulcem cre
tiam cum Zenalegis docto
re putandum e tricus
fr & cesse. & pcculi episto
lce dissensionib; que con
thi oste fuerunt tem
pericatis rursus corin
thum seuestisse. Zenac
ubro legis doctorem de a
lio scripture loco qui fue
rit non possum dicere. ni
si hoc tenlum quod & ip

se apostolicus uir idopen
quod apollo & ercebcat
hce buerit xpi & desicet &
trubendi. precepit itaq; ti
to. ut quo dber & ce ced gre
cicem ne cui gicetur & rion. n
eos faciat sithcer chus in
digere. sed hce bce ec que
ceduicicum necessarias.

DISCANTAU ET NOSTRI BO
NIS OPERIB; PRE ESSE IN
NECESSARIIS USIBUS UT
INFRACTUOSISINT. Supra
dix & rca Zenam legis doc
torem & apollo sollicitate
pmitte. ut nihil illis
desit. quia & rgo poteret
suboriri occultate sponsi
ut non tam titus quam
quicumq; epistule & rca
hoc diceret. & unde cito
ut uiceticum non hce b
b; lcc r g r & ur. Solut h
questionem. & quesi nihil
sibi op puaat. elidit dicen
do. Discant cu & nostri bo
ni operib; pre esse in ne
cessariis usib; ut non fruc
tuosifunt. Nos tros suosuo
cct qui in xpo credidit
qui quia xpi & rion r bte

& pcculi & titi cep pellere
 m & rebcent. habes inquit
 in discipulos potestatem.
 doce eos non esse in fructu
 osos. sed eucen gelistis & ce
 postolicis uiris quiboniso pe
 rib; s& uiunt ministrare
 & ministrari. Non in quib;
 cumq; ccusis. sed in n&cessa
 riis usib; habentur quippe
 uilatum & uestim&ntum.
 his conl&ntis im. & qui cel
 terio s& uiunt. de celat ho
 uiunt. & qui pccr ticipes
 spirituelum nr&rum fac
 tisunt. debent nob succp
 ticipere c&cc n&dice. & ne
 forsitan ut epistolam pau
 li. ut preceptum titi sic
 cile conl&mpnesent. in
 fructuosos uocentur quic&
 q; eucen gelistis n&minis
 traubunt. dicit & salom&n
 in pro uerbis. Fructus ue
 ro elymosine. & ipse pccu
 lus primum sp& fructu
 c&ccritatem uocet. C&ccri
 tates a& in c&mmunicatione
 & in ministerio ut maxi
 me com probat. ut non
 inquit in fructuosis sint.

Omnis ^{en} arbor que n& facit
 fructum & cad&ur & in igne
 nem mittit. hoc cu& dico
 qui pccrce s&minat. pccr
 ce & m& & apostolicis ui
 ris & eucen geli & c&ccorib;
 xpi in n&cessariis usib; nol
 le tribuere sterilitate q&
 seipsum est condemnare
SALUTATE TE QUI MECUM
SUNT OMNES. Ut solita
 consuetudine usus e. ut
 titum ab omnib; quis & cu
 brenl dic&nt seductari
 ut certe proprie intitu
 quod t&clis ess& ut uo
 sem eor& qui cum pcculo
 brenl omnium mesere
 tur. Magna uero laus
 titi p pcculum ab omnib;
 seductari. **SALUTATE** EOS
 QUI NOS AMANT IN FIDE.
 Si omnis qui c&ccet ama
 r& in fide. & non ess& alii
 qui c&cc& q; fide dilegerint.
 numquam pcculus c&cc a
 mo sem fidem apposuit
 s& dicens. seducte eos qui
 nos amant in fide. am&nt
 quippe & m&cc&ntes filios.
 ita ut pro eis & oppot&re

sint peccato. sed non a-
mant infide. & lux ope ma-
ritor quib; frequen-
tissime comorunt. sed amor ille
non fidei e. solcc scorum di-
lectio in fide diligit. in tan-
tum ut licet si ille quid dili-
git infidelis sit tamen sc
in fide & in diliget. sed in
illud. Omnia ura in fide fi-
ent. & adibi. Diligite inimi-
cos uror. Diligit sc inimicos
suos. & ideo in fide diligit.
qui coedit in & in qui pol-
licetur se pro ex plectione
mendocati & tributur
esse mercedem. GRATIA
DNI NRI CU OMNIB; UOBIS:
Scibndum quod in g. & c. co-
dicib; ita scribitur est.
Gratia cum omnib; uobis.
ut n. & d. n. n. & n. in libris
ferretur c. & h. & l. c. in co-
mune itaq; scis c. & q; c. &
denlib; tto & c. & h. & r. qui
cu eo d. & n. in p. & c. & g.
ra. & quomodo isic ac pa-
tri c. & h. c. benedixit filiu
suu iacob. & ipse iacob du-
odecim p. & c. & h. c. & r. &
postoli quoq; in g. & c. & h. & r.

domum dicebant. pecc
huic domui. & si dignice & r.
domi. se quiescebat pecc
eorum super eum. Si uero se
& h. & c. & r. indignam. se
u. & c. & r. ad eos qui eam
fuerunt in p. & c. & r. It. &
nunc in fine epistole sup
cep. & c. & r. gratia c. & r.
tib; in p. & c. & r. que cum
uoto habebat effectum.
& erit in potestate c. & r.
denlium sicut eum se bene-
dictus quicquid benedictis
prebere uoluisse. Amen.

EXPLICIT AD TITUM

EXPLANATIO AMEN

INCIPIT EXPOSITIO

SCI HIERONIMI PRBI

IN EPISTULA AD PHIL

MONIM GRATIAS AG